

UZASADNIENIE DO PROJEKTU UCHWAŁY BUDŻETOWEJ GMINY POPIELÓW NA 2017 ROK

1. Wstęp

Podstawą konstrukcji projektu budżetu gminy na 2017 rok są obowiązujące przepisy prawa, akty wewnętrzne, jak również inne informacje mające wpływ na plan budżetu, a w szczególności:

- Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 13 listopada 2003 roku (tj. Dz. U. z 2016 roku poz.198 z późn.zm),
- Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn.zm),
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 08 marca 1990 roku (tj. Dz. U. z 2016 roku poz.446 z późn.zm)
- Statut gminy uchwalony uchwałą Nr III/22/2003 Rady Gminy Popielów z dnia 30 stycznia 2003 r. (z późn. zmianami)
- **Strategia Rozwoju Gminy Popielów na okres 2016-2020 z perspektywą do 2025 roku** przyjęta uchwałą Nr XIV/92/2016 Rady Gminy Popielów z dnia 28 stycznia 2016 r.
- Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy przy uwzględnieniu aktualizacji na lata 2016-2026
- planowana absorpcja środków z Unii Europejskiej związana z realizacją zadań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Opolskiej oraz Stobrawskiej Strefy Rehabilitacji i Rekreacji
- przewidywane przez Ministerstwo Finansów kierunki rozwoju sytuacji gospodarczej w kraju oraz prognozowane parametry makroekonomiczne przedstawione w dokumentach rządowych, w tym w zaktualizowanym Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2016-2019 (kwiecień 2016)
- Uchwała Nr XV/105/2016 Rady Gminy Popielów z dnia 31 marca 2016 roku w sprawie wyodrębnienia w budżecie Gminy Popielów środków stanowiących Fundusz Sołecki.
- monitoring zmian wprowadzanych w obszarze oświaty - w edukacji szkolnej i przedszkolnej (główne zmiany dotyczą m.in.: wprowadzenia prawa dziecka od 3 do 5 roku życia do korzystania z wychowania przedszkolnego, obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolu lub innej formie wychowania przedszkolnego przez dziecko 6-letnie, przesunięcia obowiązku szkolnego od 7 roku życia oraz likwidacji gimnazjów wraz z wydłużeniem edukacji w szkołach podstawowych do 8 klasy) ze skutkami do 2019 r., jak też monitoring planowanych do wprowadzenia innych zmian w systemie oświaty
- **bieżący monitoring i analiza sytuacji finansowej gminy na podstawie danych o realizacji budżetu.**

Podstawą projektu budżetu na 2017 r. zostały parametry przedstawione przez Ministerstwo Finansów w projekcie budżetu państwa, przyjęte przez Rząd RP na początku września br.

W opracowaniu przyjęto:

- dynamikę cen towarów i usług konsumpcyjnych (średnioroczna) 101,3%,
- dynamikę realną Produktu Krajowego Brutto 103,6%,

Planowany budżet Gminy Popielów na 2017 rok wynosi:

Zestawienie dochodów i przychodów		Plan na 2017 rok
Dochody		37 334 815,00
bieżące		26 370 724,00
majątkowe		10 964 091,00
Przychody		2 163 961,00
RAZEM		39 498 776,00
Zestawienie wydatków i rozchodów		Plan na 2017 rok
Wydatki		38 301 376,00
bieżące		24 034 600,08
majątkowe		14 266 775,92
Rozchody		1 197 400,00
RAZEM		39 498 776,00

Projekt budżetu na rok 2017 sporządzony został w złotych polskich w cenach bieżących.

Budżet na 2017 rok Gminy Popielów skonstruowany został w powiązaniu z Wieloletnią Prognozą Finansową do roku 2030, a jego wykonanie będzie uzależnione od konsekwentnej realizacji strategicznych celów i wyzwań polityki budżetowej w horyzoncie wieloletnim. Należą do nich w szczególności kontrolowany przyrost zadłużenia (jedynie na wkład własny zadań realizowanych ze środków o których mowa w art. 5 ust pkt 2 uofp) oraz optymalizacja wydatków na działalności bieżącej.

Priorytetem pozostanie również zachowanie prorozwojowej orientacji budżetu w warunkach ograniczeń wynikających z działania dwóch systemowych reguł fiskalnych określonych w art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. utrzymania dodatniej różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi oraz nieprzekraczania zindywidualizowanego limitu obsługi zadłużenia)

Temu celowi służyć będzie przede wszystkim realizacja wieloletniego programu inwestycyjnego uwzględniającego projekty możliwe do sfinansowania przy udziale środków z budżetu UE 2014-2020, jak też inne zadania inwestycyjne stanowiące priorytety na najbliższe lata. Program ten został określony przy zachowaniu bezpiecznej równowagi między potrzebami rozwojowymi Gminy Popielów a możliwościami budżetowymi wspartymi spodziewaną bezzwrotną pomocą w formie dotacji z budżetu UE. W związku z wejściem w br. projektów finansowanych przy udziale środków z budżetu UE na lata 2014-2020 w fazę procesów inwestycyjnych w wyniku rozstrzyganych sukcesywnie przetargów na wykonanie zadań, wieloletni program inwestycyjny jest odpowiednio modyfikowany i dostosowany do harmonogramów realizacji zadań.

W ramach planów rozwojowych Gminy Popielów na najbliższe lata pierwszoplanowe znaczenie ma kontynuacja budowy kanalizacji, budowa nowego systemu zaopatrzenia gminy w wodę, ograniczenie niskiej emisji poprzez zmodernizowane budynków użyteczności publicznej oraz budowa ścieżek rowerowych. Projekty te współfinansowane z budżetu UE planowane są do realizacji wspólnie z innymi samorządami Aglomeracji Opolskiej przy wykorzystaniu nowej formy współpracy określonej jako Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

W 2017 r. kontynuowane będą działania stabilizujące i wzmacniające finanse oraz potencjał rozwojowy Gminy Popielów, polegające m.in. na:

- kontynuacji polityki optymalizacji kosztów na działalności bieżącej
- utrzymaniu zdolności do zaciągania, obsługi i spłaty zadłużenia
- tworzeniu sprzyjających warunków dla rozwoju partycypacji mieszkańców, m.in. poprzez wykorzystanie formy Funduszu Sołeckiego
- tworzeniu zachęt dla podmiotów prowadzących na terenie gminy działalność gospodarczą
- maksymalizacji absorpcji środków z UE w ramach nowego okresu programowania na lata 2014-2020 i z innych źródeł zewnętrznych.

Możliwości finansowe Gminy w ostatnich latach determinują tzw. reguły fiskalne – regulacje wprowadzone art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Normy te nakazują zachowanie zasady zrównoważonego budżetu bieżącego, co oznacza, że planowane i wykonane wydatki bieżące nie mogą przekroczyć wartości dochodów bieżących powiększonych o wolne środki będące nadwyżką środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikającą z rozliczeń kredytów, pożyczek z lat ubiegłych. Z uwagi na ostrożne podejście do wykonania budżetu za 2016 rok, wolne środki jeśli takie wystąpią, zostaną wprowadzone do planu w 2017 roku dopiero po ostatecznym rozliczeniu poprzedniego roku budżetowego. Wolne środki w planie przychodów zastąpią kredyty zaplanowane na wkład własny w zadaniach realizowanych ze środków programów unijnych.

Zestawienie omawianych wielkości w odniesieniu do budżetu 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp	Wyszczególnienie	Bieżące	Majątkowe
1	2	3	4
1	DOCHODY	26 370 724,00	10 964 091,00
2	WYDATKI	24 034 600,08	14 266 775,92
3	WYNIK (1-2+3)	2 336 123,92	-

2. Aktualna sytuacja finansowa gminy

Gmina Popielów aktualnie znajduje się na drodze stopniowego odbudowywania swojego potencjału dochodowego. Przejawia się to w bardzo umiarkowanym przyspieszeniu dynamiki dochodów własnych w ujęciu nominalnym w stosunku do okresu sprzed spowolnienia gospodarczego. Niższe wpływy dochodów własnych nastąpiły w dochodach podatkowych, w szczególności z podatku od nieruchomości, który determinuje wskaźnik inflacyjny oraz podatku rolnego (niższa średnia cena skupu żyta). Inaczej kształtują się dochody z PIT, których planowane wpływy z tego źródła do roku 2016 wzrosną o 161 726,00 zł.

Rok 2015 zakończył się wypracowaniem korzystnego wyniku operacyjnego budżetu jako różnicy między dochodami i wydatkami bieżącymi, który stanowiła nadwyżka operacyjna (powiększona o wolne środki) w kwocie 3 001 327, tj. powyżej poziomu planowanego, w dużej mierze dzięki uzyskaniu lepszych od planowanych dochodów własnych, w tym m.in. z udziału w podatkach dochodowych budżetu państwa oraz podatkach lokalnych oraz niższym wydatkom bieżącym budżetu.

W 2015 roku wydatki bieżące były niższe w stosunku do założonych w planie i wobec poprzedniego roku, przy czym oszczędności dotyczyły w szczególności zakupów towarów i usług, oszczędności w wydatkach oraz nierozdysponowania części rezerw budżetowych, jak też w wyniku działania innych czynników obiektywnych, jak np. spadku poziomu podstawowych stóp procentowych NBP mających wpływ na zmniejszenie w relacji do planu poziomu kosztów obsługi długu Gminy.

Końcowy wynik finansowy budżetu koniec 2015 r. był dodatni i osiągnął wartość 589 448,93 zł. Środki te stanowią źródło finansowania zadań uwzględnionych w ramach WPF, w tym planowanych wydatków majątkowych Gminy Popielów w 2016 roku.

Przewiduje się, że w 2016 r. dochody zostaną zrealizowane w kwocie zbliżonej do zaplanowanej w budżecie na ten rok. Realizacja tegorocznego planu dochodów majątkowych ze sprzedaży mienia, który na etapie planowania został obciążony znacznym elementem niepewności ze względu na utrzymywanie się ograniczonej liczby zawieranych transakcji na opolskim rynku nieruchomości, osiągnął planowane wartości już w I półroczu br.

Realizacja planu dochodów o dominującym znaczeniu dla budżetu Gminy i jednocześnie powiązanych z koniunkturą, tj. z udziału w podatkach dochodowych budżetu państwa – PIT za III kwartały br. przebiega prawidłowo. Dochody Gminy z tytułu udziału w PIT za okres styczeń - wrzesień 2016 r. są wyższe od wykonanych w tym samym okresie ub.r. o 572 tys. zł, tj. o 24,64%. Przewiduje się, że dochody roczne z udziału w PIT powinny być zrealizowane.

Planuje się, że wynik budżetu roku 2016 w części bieżącej będzie stanowił nadwyżka operacyjna w kwocie ok. 3 030 529,00 złotych (plan na 30.09.2016). Poziom wyniku w sferze bieżącej działalności Gminy Popielów będzie miał istotne znaczenie z punktu widzenia wypełnienia w **budżecie na 2017 r.** normy fiskalnej (art. 243 ufp), która ograniczy maksymalny dopuszczalny poziom obsługi długu w 2017 r. na podstawie średniej z wyników operacyjnych z lat 2014-2016.

Stan zadłużenia Gminy Popielów na koniec 2015 r. wyniósł 8 695 939,66 złotych i w relacji do dochodów ogółem stanowił 24,83%. Był to wskaźnik niższy od zanotowanego w roku poprzednim (31,26%) przy spadku poziomu długu o 1,59 mln zł w stosunku do roku 2014. W bieżącym roku budżetowym, dzięki przesunięciu oszczędności z działalności majątkowej oraz bieżącej na zwiększenie spłat „drogich” kredytów zaciągniętych w okresie funkcjonowania wysokich stóp procentowych (2011 oraz 2012 rok) poziom zadłużenia planuje się obniżyć o kolejne 1 813 232 złotych. Wcześniejsza spłata zobowiązań poprawi wskaźnik w zakresie rocznej spłaty długu oraz znacznie obniży koszty działalności bieżącej związanej z jego obsługą.

3. Prognoza finansowa gminy na 2017 i lata następne

Ogólne ramy finansowe dla Gminy na najbliższe lata oraz w perspektywie długookresowej oraz finansowe i rzeczowe instrumenty determinujące możliwości budżetowe zostały przedstawione w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Budżet na 2017 rok tworzony jest w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Popielów.

W przedstawionej w dokumentach rządowych (w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2016-2019 oraz przyjętych założeniach do projektu budżetu państwa na 2017 rok) w ocenie bieżącej sytuacji gospodarczej wskazuje się że gospodarka Polski znajduje się w trendzie wzrostowym. W dalszym ciągu przewiduje się stały wzrost PKB oraz wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej. W horyzoncie 2017 roku istotnym czynnikiem wzrostu gospodarczego w Polsce, w związku z przyspieszeniem wydatkowania środków unijnych, będą inwestycje publiczne. Wskazując na ogólnie pozytywne perspektywy gospodarcze dla Polski na najbliższe lata należy wskazać, że przedstawione prognozy obciążone są szeregiem ryzyk związanych z polityką społeczno-gospodarczą rządu. W ocenie wielu podmiotów zajmujących się analizą ekonomiczno-gospodarczą kraju, źródłem zagrożeń są m.in. wprowadzony Program Rodzina 500+, który skutkuje istotnym zwiększeniem wydatków bieżących już w 2016 r. i wyższym wzrostem od 2017 r. i poprzez ten fakt wpływa na perspektywy

fiskalne Polski stanowiąc zagrożenie dla przekroczenia progu deficytu budżetowego 3% PKB w nadchodzących latach (zachowanie tej normy jest celem polityki budżetowej rządu). Dodatkowym potencjalnym ryzykiem może stać się wprowadzenie obniżenia wieku emerytalnego.

Niezależnie od wskazanych zagrożeń dla sytuacji prognoz makroekonomicznych dla Polski zakładających dalszą poprawę koniunktury gospodarczej w horyzoncie prognozy 2016-2019 można się spodziewać stopniowego wzrostu dynamiki własnych dochodów gminy, tj. dochodów z tytułu udziału Gminy we podatku PIT. Zakładając przyjętą przez rząd dynamikę CPI (dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych) w najbliższych latach oraz perspektywie długookresowej zakład się również wzrost wpływów z tytułu podatków od nieruchomości. Wzrost dochodów z tego źródła planowany jest również mając na względzie rozwój drobnej przedsiębiorczości oraz systematycznie powiększającego się rynku usług turystycznych.

W 2017 roku oraz w kolejnych latach, priorytetem polityki budżetowej Gminy Popielów pozostanie zwiększenie jej potencjału rozwojowego poprzez optymalne wykorzystanie środków UE w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Starania Gminy Popielów o nową pulę dotacji unijnych w ramach alokacji na lata 2014-2020 koncentrują się przede wszystkim na pozyskaniu dofinansowania na zadania z zaplanowane wspólnie z innymi samorządami powiązane funkcjonalnie z Gminą Popielów w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Opolskiej oraz Stobrawskiej Strefy Rehabilitacji i Rekreacji. Planowane przedsięwzięcia dotyczyć będą budowy ścieżek rowerowych, promowanie strategii niskoemisyjnych poprzez modernizację obiektów publicznych i modernizacji oświetlenia ulicznego, a także uzbrajania terenów inwestycyjnych oraz odbudowy, renowacji i zabezpieczeń zabytków gminnych.

Zakończone właśnie procedury przetargowe w zakresie realizacji wspólnego z Gminą Dobrzeń Wielki oraz Powiatem Opolskim projektu pn „Budowa infrastruktury pieszo-rowerowej w powiecie opolskim - etap I”, pozwolą w 2017 roku na połączenie Gminy Popielów oraz Gminy Dobrzeń Wielki nowoczesną ścieżką rowerową wzdłuż drogi wojewódzkiej na odcinku Popielów-Chróścice.

Ponadto Gmina Popielów złożyła wniosek o przyznanie dofinansowania na przedsięwzięcia planowanego do realizacji na lata 2017-2018 pn „Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego na obszarze Stobrawskiej Strefy Rehabilitacji i Rekreacji – część południowa. Przedsięwzięcie realizowane wspólnie z samorządami: Gminą Dobrzeń Wielki, Gminą Murów i Gminą Łubniany oraz Parafiami w tych gmin, w ramach Porozumienia Stobrawskiej Strefy Rehabilitacji i Rekreacji będzie miało na celu odbudowę, renowację i zabezpieczenie zabytków położonych na terenie gmin działających w ramach porozumienia.

W ramach inwestycji komplementarnych Gmina Popielów planuje intensyfikację działań w obszarze gospodarki wodno-ściekowej w zakresie kontynuacji budowy kanalizacji oraz zmodernizowania systemu zaopatrzenia gminy w wodę.

Zakłada się, że projekty inwestycyjne planowane do realizacji, w tym w ramach ZIT oraz SSRiR w latach 2017-2020 osiągną wartość łącznie ok. 29 439 954,00 zł, przy dofinansowaniu z budżetu UE na poziomie blisko 25 936 858,00 zł.

W 2017 roku, w budżecie po raz pierwszy wyodrębnione zostaną środki na realizację zadań w zakresie Funduszu Sołeckiego. Podjęta w marcu br uchwała ma zachęcić mieszkańców 12 sołectw do partycypacji w działaniach wzmacniających potencjał rozwojowy gminy poprzez budowanie kapitału społecznego i wspólnot lokalnych. Podobna forma wspierania inicjatyw mieszkańców funkcjonowała w latach ubiegłych w formie tworzonej każdego roku rezerwy celowej oraz jako fundusz na wspierania inicjatyw rad sołeckich. Z uwagi na obligatoryjny charakter Funduszu Sołeckiego, ograniczonych środków własnych oraz nowe zadania nakładane na gminę ustawami, dużym wyzwaniem będzie nie tylko finansowanie założonych przedsięwzięć, lecz również bieżące utrzymanie infrastruktury powstałej w ramach funduszu.

Na najbliższe lata priorytetem dla Gminy Popielów będzie realizacja celów strategicznych określonych w Strategii Rozwoju Gminy Popielów na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2025, m.in:

- **wsparcie rozwoju społecznego** - m.in. poprzez zapewnienie rozwoju usług wspierających rodzinę, w tym zapewnienie opieki nad dziećmi, modernizację i wzmocnienie poprzez zakup wyposażenia bazy dydaktycznej jednostek oświatowych, dostosowanie obiektów i usług publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- **poprawę bazy infrastrukturalnej** - m.in. aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego i dostosowanie ich do możliwości rozwojowych gminy i potrzeb mieszkańców, zabezpieczenie zasobów wody pitnej, budowę kanalizacji sanitarnej i przydomowych oczyszczalni ścieków;
- **rozwój przedsiębiorczości i przedsiębiorstw** - m.in. uzbrajanie terenów inwestycyjnych;

- **wsparcie wielofunkcyjnego rolnictwa i rybactwa** - m.in. promocja i zachęcanie rolników do różnicowania w kierunku działalności nierolniczej;
- **poprawa infrastruktury na rzecz ochrony środowiska** - m.in. budowa ścieżek edukacyjnych, budowa Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych;
- **poprawa efektywności energetycznej oraz wykorzystania OZE, rozwój gospodarki niskoemisyjnej** - m.in. budowa spójnego systemu ciągów pieszo-rowerowych, modernizacja energooszczędnego oświetlenia ulicznego, przebudowa obiektów na terenie gminy Popielów - wymiana źródła ciepła z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych;
- **rozwój usług oraz infrastruktury** – m.in. wyznaczanie, budowa, przebudowa, remont i oznakowanie tras rekreacyjnych, turystycznych i kulturowych, budowa ośrodka rekreacyjno-wypoczynkowego w Nowych Siołkowicach, renowacja obiektów zabytkowych o znaczącej wartości historycznej i architektonicznej, w tym obiektów sakralnych;
- **wsparcie działań promocyjno-informacyjnych** - m.in. promocja turystyczna (m.in. poprzez LGD i LGR), organizacja imprez i wydarzeń związanych z promowaniem dziedzictwa kulturowego;
- **rozwój zaplecza infrastrukturalnego** – m.in. kształtowanie przestrzeni publicznej, budowa miejsc spotkań oraz terenów rekreacyjnych
- **wsparcie inicjatyw społecznych** – m.in. wspieranie aktywności mieszkańców i inicjatyw lokalnych, rozwijanie współpracy międzynarodowej

Wyzwaniem dla polityki budżetowej Gminy Popielów w 2017 roku oraz latach następnych będą:

- wygospodarowanie w budżecie środków finansowych na wkład własny (współfinansowanie), jak też na prefinansowanie projektów planowanych do realizacji przy wsparciu z funduszy strukturalnych UE w ramach programowania na lata 2014-2020.
- doprowadzenie do pełnego zbilansowania na poziomie dochodów i wydatków systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wynikający z nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391 z późn. zm.).
- pełne zabezpieczenie środków własnych na finansowanie rosnących potrzeb w zakresie pomocy społecznej
- optymalne zagospodarowanie obiektów szkolnych w Starych Siołkowicach w związku z planowaną zmianą ustawy o systemie oświaty (likwidacją gimnazjów)
- utrzymanie wysokiego poziomu nadwyżek operacyjnych w kontekście relatywnie wysokiego udziału w ramach wydatków bieżących wydatków obligatoryjnych określonych ustawami i uchwałami oraz zawartymi umowami.

W 2017 r. kontynuowane będą działania oszczędnościowe i racjonalizujące wydatki bieżące poprzez zbiorowe zakupy energii elektrycznej dla jednostek organizacyjnych Gminy oraz podmiotów, dla których Gmina pełni funkcję właściciela oraz organizatora, tj. szkół, przedszkoli, domu kultury, biblioteki i ośrodka pomocy społecznej. Wzmocnione zostaną działania kontrolne w celu optymalnego gospodarowania posiadanymi środkami.

W 2017 roku utrzymane będą mechanizmy wsparcia i zachęt dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

- utrzymanie w mocy uchwały XXXIX/286/2014 Rady Gminy Popielów z 28 sierpnia 2014 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców inwestujących na terenie Gminy Popielów w ramach pomocy de minimis.
- pozostawienie na poziomie z 2015 roku stawek podatku od nieruchomości od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej
- utrzymanie obniżonych stawek podatku od środków transportowych na poziomie roku 2016
- kontynuacja wsparcia podmiotów prowadzących kluby dziecięce
- utrzymanie podwyższonej kwoty dotacji dla podmiotów realizujących zadania w ramach przyjętej w 2015 roku Program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji leczniczej mieszkańców.

4. Omówienie poszczególnych źródeł dochodów

Na dochody budżetu w 2017 roku ustalone w łącznej wysokości **37 334 815,00 złotych**, składają się:

Lp	Wydatki	Plan na 2017 rok	%
1	Dochody bieżące	26 370 724,00	70,63%
2	Dochody majątkowe	10 964 091,00	29,37%
RAZEM		37 334 815,00	-

Ustalenie projektowanych kwot dochodów budżetowych na rok 2017 nastąpiło w oparciu o:

- przewidywane wykonanie dochodów budżetowych w roku 2016,
- przepisy podatkowe i prognozowane stawki podatków i opłat lokalnych
- informacje uzyskane z Ministerstwa Finansów i Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego o przyznanych gminie kwotach subwencji i dotacji oraz prognozowanych wpływach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.
- dostępne dokumenty rządowe, w tym w szczególności zaktualizowany Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2016-2019 (z kwietnia br.) i stanowiący integralną część tego Planu Program Konwergencji – Aktualizacja 2016 (z kwietnia br.), Założenia do projektu budżetu państwa na 2017 r. (przyjęte w czerwcu br.)

Poziom i wydajność głównych źródeł dochodów budżetowych, w tym w szczególności z udziałów w podatkach dochodowych, podatków pobieranych przez urzędy skarbowe, w tym głównie z podatku od czynności cywilno-prawnych, są niezależne od działań Gminy przy silnym zdeterminowaniu stanem koniunktury gospodarczej oraz polityką podatkową państwa.

4.1. Dochody bieżące

W 2017 roku, (w odniesieniu do planu budżetu przyjętego na dzień 30.09.2016 roku) przyjmuje się nieznaczny wzrost łącznej kwoty dochodów bieżących. Jest to przede wszystkim wynik wyższych prognoz wpływów z tyt. udziału gminy we wpływach z PIT oraz z subwencji ogólnej.

Pozostałe dochody własne, w tym dochody z tytułu podatków lokalnych planuje się na poziomie zbliżonym do 2016 roku. Opłaty lokalne natomiast w kwocie niższej.

Prognozy podstawowych dochodów bieżących gminy (wg układu określonego dla Wieloletniej Prognozy Finansowej) w 2017 roku dotyczą:

- Dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych - przekazywane są Gminie za pośrednictwem budżetu państwa i pozyskiwane są od podatników faktycznie zamieszkałych na terenie Gminy Popielów (i rozliczających się we właściwym miejscowo urzędzie skarbowym) osiągających dochód z tytułu wynagrodzenia na podstawie umów o pracę oraz umów cywilno-prawnych i rozliczających się na zasadach ogólnych, tj. według skali podatkowej ze stawkami podatkowymi 18% i 32% oraz od podatników prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się według jednolitej stawki 19%. Prognoza dochodów na 2017 r. wynika ze wskaźnika udziału dla wszystkich gmin i powiatów w kraju w planowanych ogólnych wpływach z PIT, przy czym wskaźnik w części gminnej podlega corocznie korektom „w górę” w związku ze zmianami liczby pensjonariuszy domów opieki społecznej (wskaźnik ten docelowo wynosi 39,34%, na 2017 r. przyjęto – **37,89%**)

Na etapie planowania budżetu, Ministerstwo Finansów ustala corocznie prognozę dochodów z tytułu udziału w PIT dla jednostek samorządowych, w tym dla Gminy Popielów, na dany rok budżetowy, przy czym nie ma ona charakteru wiążącego, a tylko szacunkowy. Jak wspomniano wcześniej ewentualne zmiany w zakresie systemu podatkowego dotyczące parametrów podatkowych **mogą znacząco wpłynąć na poziom faktycznie otrzymywanych dochodów z tego tytułu.**

- Dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych

Z uwagi na znikome wpływy dochodów z tego źródła w 2016 roku oraz w latach poprzednich przyjęto wpływy na poziomie przewidywanego wykonania roku bieżącego.

- Podatków i opłat

W 2017 r. zakłada się wpływy z **podatku od nieruchomości** na poziomie zbliżonym do 2016 roku. Oprócz wprowadzonych dodatkowych zwolnień, wpływ na tempo wzrostu w odniesieniu do lat poprzednich zostało obniżone ze względu na utrzymujące się w gospodarce od II połowy ub.r. procesy deflacyjne, które bezpośrednio przekładają się na maksymalne stawki tego podatku określone corocznie przez Ministra Finansów.

W 2017 roku zaplanowano znaczny spadek prognozy dochodów z **tyt. podatku rolnego**. To efekt obniżenia średniej ceny skupu żyta obliczonej za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzających rok podatkowy 2017. Wpływy dochodów z **podatku leśnego** zaplanowano zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2016r. Wpływy z tego źródła są również szacowane na poziomie niższym niż w 2016 roku.

Wpływy z **podatku od środków transportowych**, zaplanowano na podstawie przypisu na koniec III kwartału 2016 roku. Obniżona w 2016 roku stawka podatku pozostała na niezmiennym poziomie.

Dochody z **podatku od czynności cywilno-prawnych** pobierane są przez urzędy skarbowe od osób fizycznych i prawnych od niektórych czynności występujących w obrocie gospodarczym wymienionych w art. 1 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych z 9 września 2000 r. (m.in. od umów sprzedaży oraz zamiany rzeczy i praw majątkowych, umowy pożyczki, ustanowienia hipoteki, umowy dożywocia, ustanowienia odpłatnego użytkownika, umowy spółki i ich zmiany, inne czynności). Stawki tego podatku są określone odrębnie dla każdej czynności zgodnie z art. 7 ww. ustawy. Dochody z podatku od czynności cywilno – prawnych wykazują znacząco zależność od zmian w koniunkturze.

W 2017 roku nie założono wzrostu stawki **opłaty za odbiór odpadów komunalnych**. W związku z tym szacowane wpływy zostały określone na podstawie złożonych deklaracji na dzień 30.09.2016 roku.

- Subwencja ogólna

W związku z podwyższeniem wieku szkolnego (od 7 lat) kwota **części oświatowej subwencji** ogólnej została znacznie zmniejszona. Pomimo zintensyfikowanych działań informacyjnych niewielu rodziców zdecydowało się posłać dzieci 6 letnie do szkoły. W efekcie zakładana (analiza z 2015 roku) liczba uczniów w roku szkolnym 2016/2017 zmniejszyła się z 635 do 557, co bezpośrednio przełożyło się na wysokość subwencji, która jest niższa od tej z roku 2016 o 290 285,00 złotych

Część wyrównawcza subwencji ogólnej wrasta r/r o 15,31%, do 2016 roku. W 2017 roku Gminie Popielów przyznano również część równoważącą subwencji ogólnej w wysokości 16 945,- złotych

- Dotacja i środki przeznaczone na cele bieżące

Planowane w 2017 roku **dotacje na zadania zlecone oraz własne** z zakresu Pomocy społecznej przyjęto na podstawie informacji uzyskanych z Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego o przyznanych gminie kwotach dotacji. Planowane kwoty dotacji za zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej stanowią wstępne założenia, które w trakcie roku zostaną skorygowane do bieżących potrzeb wydatkowych gminy. Dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej ze środków budżetu państwa w coraz większym stopniu jest ograniczane.

Poziom planowanych na br. dotacji z budżetu państwa znacznie zmienił się w stosunku do okresu poprzedniego na skutek uwzględnienia całorocznej dotacji z przeznaczeniem na świadczenia wychowawcze i obsługę zadania zleconego z zakresu Programu 500+, uruchomionego od kwietnia 2016 r. Plan tej dotacji uzależniony od liczby i wartości złożonych do końca br. wniosków w sprawie wypłaty nowego świadczenia wychowawczego

Plan **dotacji na zadania z zakresu wychowania przedszkolnego** został oszacowany na podstawie iloczynu liczby dzieci w gminnych przedszkolach na dzień 30.09.2016 rok oraz kwoty dotacji celowej określonej w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (1338 zł x 235 liczba dzieci)

Dynamika wzrostu dochodów bieżących r/r w 2017 roku będzie kształtowała się następująco:

- wpływy z podatku PIT	- wzrost o	4,22%
- podatki lokalne	- wzrost o	0,71%
- opłaty lokalne	- spadek o	1,86%

- Pozostałe dochody własne:

- z tyt. gospodarowania mieniem gminnym, na które składają się dzierżawy, czynsze za lokale mieszkalne i użytkowe – spadek o 1,31% (sprzedaż w 2016 roku 2 lokali mieszkalnych)
- usługi – wyżywienie w stołówkach szkolnych, refakturowanie kosztów energii – spadek o 8,20% (zmniejszenie liczby dzieci w szkołach w związku z podwyższeniem obowiązku szkolnego)
- subwencje ogólne – wzrost o 1,72 % - przyjęto do planu dochodów wg wytycznych z metryczki
- dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące – wzrost o 7,09% - całoroczne ujęcie dotacji na realizację Programu 500+

- Środki bieżące na dofinansowanie projektów „miękkich” w ramach programów UE

W 2017 roku Gmina Popielów planuje pozyskać dofinansowanie z EFS 2014-2020 na projekty realizowane wspólnie z innymi samorządami w ramach działania 8.1. Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych, tj, na kontynuację Projektu „Bliżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej” oraz na I etap „Nie-Sami-Dzielni - Rozwój usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi w Gminie Popielów”.

Ponadto w ramach porozumienia SSRiR Gmina Popielów planuje również pozyskać środki bieżące na promocję i zarządzanie projektem „Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego dla obszaru SSRiR - część południowa” w ramach RPO WO 2014-2020.

4.2. Dochody majątkowe

4.2.1. Środki na dofinansowanie projektów realizowanych w ramach programów UE

Skuteczne pozyskiwanie przez Gminę Popielów środków z UE i z innych źródeł zewnętrznych tytułem dofinansowania projektów inwestycyjnych pozwoliło na znaczące zwiększenie dynamiki dochodów ogółem w warunkach utrzymywania się obniżonych możliwości dochodowych Gminy na skutek spowolnienia w gospodarce i działania systemowych reguł fiskalnych w ostatnich latach.

Zakłada się, że dochody majątkowe w 2017r. z tytułu realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE w ramach nowego okresu programowania 2014-2020 wyniosą 10 834 901,00 zł i w zasadniczej części będą to środki związane z projektami planowanymi do realizacji przez Gminę Popielów wspólnie z innymi samorządami w ramach ZIT i SSRiR oraz w ramach indywidualnych naborów. Źródłem ich finansowania będzie Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014-2020. Pierwsze nabory rozpoczęły się w II kw. br. w ramach postępowań konkursowych. Część zadań zaplanowano do dofinansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020.

Pierwsze rozstrzygnięcie dotyczyło realizacji przedsięwzięcia planowanego do realizacji w ramach ZIT AO „Budowa infrastruktury pieszo-rowerowej w powiecie opolskim - etap I” (umowa o dofinansowanie projektu partnerskiego podpisana została w I dekadzie listopada br.), w ramach którego Gmina Popielów jako jeden z Partnerów wybuduje w dwóch etapach ścieżkę rowerową na odcinku Popielów-Chróścice.

Aktualnie trwa także procedura oceny merytorycznej złożonych przez gminę wniosków na realizację zadań zaplanowanych do dofinansowania ze środków RPO WO 2014-2020:

- „Rozbudowa kanalizacji sanitarnej i stacji uzdatniania wody na terenie Gminy Popielów” (wniosek złożono w czerwcu br.)
- „Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego dla obszaru SSRiR - część południowa” (wniosek złożono w październiku br.)

Pod koniec roku 2016 Gmina Popielów planuje złożyć jeszcze wnioski o przyznanie dofinansowania zadań:

- „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubienia oraz budowa stacji uzdatniania wody w Kurzniach” planowanego do realizacji w ramach PROW 2014-2020 oraz
- „Przebudowa, termomodernizacja wraz z wymianą wewnętrznych instalacji c.o., c.w.u., energii elektrycznej oraz wymianą źródła ciepła w budynku szkolnym przy ulicy Klapacz 62 w Starych Siolkowicach” – w ramach RPO WO 2014-2020 (w ramach ZIT AO)

W kolejnych fazach realizacji instrumentu ZIT AO wraz z rozstrzygnięciami konkursowymi będzie następowało dostosowywanie prognozowanych kwot dofinansowania z UE i kwot wydatków.

4.2.2. Inne dochody majątkowe

Pozostałe dochody majątkowe dotyczące sprzedaży mienia determinowane są stanem koniunktury w gospodarce, w tym przede wszystkim na rynku obrotu nieruchomościami. Pomimo korzystnych wyników w zakresie dochodów z tego źródła na odnotowanych na koniec III kw br., w 2017 roku założono sprzedaż nieruchomości gminnych na ostrożnym, realnym do zrealizowania poziomie.

Dochody w 2017 r. z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oszacowano na podstawie wydanych decyzji, a ich wielkość kształtuje się na poziomie porównywalnym z poprzednim okresem.

Opracowując projekt uchwały budżetowej założono, że rozliczenie finansowe wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programów unijnych nastąpi w danym roku budżetowym.

W sytuacji, gdy Gmina Popielów podpisze umowę o dofinansowanie, a nie będzie możliwe zaliczkowanie, w celu zapewnienia prawidłowego finansowania zadań prognoza dochodów zastąpiona zostanie pożyczkami i kredytami na wyprzedzające finansowanie przedsięwzięcia.

Planowane **dochody w roku 2017** w podziale na obszary oraz źródła ich powstawania przedstawiają się następująco:

010 ROLNICTWO I ŁOWIECTWO – zaplanowane wielkości dotyczą przede wszystkim dochodów majątkowych jako prognozy dochodów z dofinansowania zadań realizowanych:

- w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 - „Rozbudowa kanalizacji sanitarnej i stacji uzdatniania wody na terenie Gminy Popielów”

- w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020: „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubienia oraz budowa stacji uzdatniania wody w Kurzniach” oraz „Rozbudowa drogi gminnej ul. Dzierżonia w miejscowości Karłowice wraz z budową odwodnienia i oświetlenia” (jako refundacja poniesionych w 2016 roku wydatków).

020 LEŚNICTWO – zaplanowane dochody bieżące dotyczą wpływów z tytułu dzierżaw obwodów łowieckich zlokalizowanych na terenie gminy.

050 RYBOLÓWSTWO I RYBACTWO – zaplanowane dochody majątkowe to prognoza dofinansowania zadania „Zagospodarowanie wypoczynku letniego "Nowe Siołkowice" - etap I (budowa ośrodka rekreacyjno-wypoczynkowego w Nowych Siołkowicach) przewidzianego do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020.

630 TURYSTYKA – zaplanowane dochody majątkowej stanowią prognozy wpływów z dofinansowania zadań realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 w formule ZIT Aglomeracji Opolskiej:

- Budowa infrastruktury pieszo-rowerowej w powiecie opolskim -etap I - Zad 1. Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 457 na odcinku łączącym miejscowości Stare Siołkowice i Popielów wraz z budową parkingu Bike&Ride w Popielowie w ramach poddziałania 3.1.2.1 Strategie niskoemisyjne w Aglomeracji Opolskiej

- Budowa infrastruktury pieszo-rowerowej w powiecie opolskim -etap I - Zad 2. Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 457 na odcinku łączącym miejscowości Stare Siołkowice i Chróściec wraz z budową parkingu Bike&Ride w Dobrzeniu Wielkim

- Przygotowanie terenu inwestycyjnego w Nowych Siołkowicach pod budowę ośrodka wypoczynkowego – w ramach poddziałania 2.2.2 Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Aglomeracji Opolskiej

700 GOSPODARKA MIESZKANIOWA – w dziale tym zaplanowano dochody majątkowe; z wpływów z tyt. przekształcenia użytkownika wieczystego oraz sprzedaży składników mienia jak również dochody bieżące: z czynszów lokali mieszkalnych oraz użytkowych, opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości, dzierżaw gruntów oraz dochodów związanych z wywozem nieczystości płynnych z mieszkań socjalnych, zwrotu kosztów za wyrzuty i wypisy z KW oraz operaty szacunkowe.

750 ADMINISTRACJA PUBLICZNA – planowane dochody bieżące w tym dziale dotyczą prognozy niewielkich środków z tyt. własnej działalności urzędu (m.in. z tyt. prowizji za terminowe odprowadzanie podatku). Została także wprowadzona, zgodnie z metryczką dotacja na realizację zadań zleconych na realizację zadań dotyczących spraw obywatelskich, wojskowych i obronnych oraz dot. działalności gospodarczej.

751 URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA – w ramach obszaru zaplanowano dotacje bieżące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie – tj na prowadzenie stałego rejestru wyborców.

752 OBRONA NARODOWA – dochody bieżące w tym dziale to dotacja celowa na realizację zadań bieżących z zakresu obronności.

754 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA – dochody bieżące w tym obszarze to środki z tytułu refakturowania kosztów ponoszonych za zakup energii przez firmę wynajmującą lokal użytkowy w budynku w którym znajduje się również strażnica OSP w Kaniowie, jak również dotacja z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu obrony cywilnej.

Ponadto w 2017 roku zaplanowano darowiznę na wkład własny w przedsięwzięciu realizowanym przez Radę Sołecką w Popielowie w ramach Funduszu Sołeckiego.

756 DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM

Prognoza wpływów bieżących z podstawowych podatków lokalnych została oszacowana na podstawie:

- Uchwały Nr XX/157/2016 Rady Gminy Popielów z dnia 27 października 2016 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień z podatku od nieruchomości.
- prognozowanej stawki podatki rolnej wyliczonej na podstawie średniej ceny skupu żyta ustalonej poziomie 52,44 zł za 1 dt – zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2016 r. (MP z 2016 poz. 993)
- prognozowanej stawki podatki leśnego wyliczonej na podstawie średnie ceny drewna ustalonej w wysokości 191,01 zł za 1 m³ – zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2016 r. roku (M.P. 2016 poz. 996)
- Uchwały Nr XII/75/2015 Rady Gminy Popielów z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych
- ustawy z dnia 23 lipca 2015 roku o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 716 z późn.zm)

Do prognozy przyjęto kwoty wynikające z danych z ewidencji podatkowej przeliczonych wg w/w stawek. We wpływach uwzględniono kwoty wątpliwe oraz udzielone ulgi.

Do prognozy dochodów z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa przyjęto założenia oparte na danych zawartych w metryczce MF w zakresie udziałów gminy we wpływach w PIT. Przewidywany wzrost w 2017 r. wskaźnika udziału dla wszystkich gmin w kraju w planowanych ogólnych wpływach z PIT wynosi 37,89%.

Prognozę dochodów z pozostałych podatków i opłat lokalnych na 2017 r. ustalono w oparciu o przewidywane wykonanie tych dochodów w 2016 roku.

758 RÓŻNE ROZLICZENIA – w wyniku wprowadzenia zmian do ustawy o systemie oświaty w 2017 roku wpływy z subwencji oświatowej będą niższe niż w roku ubiegłym o 290 285,00 złotych. Ograniczona część oświatowa zostanie częściowo zrekompensowana wyższymi dochodami z części wyrównawczej subwencji (o 427 757,00 złotych).

Plan subwencji wynosi łącznie:	9 150 594 ,00 złotych
z tego:	
część oświatowa subwencji ogólnej:	5 912 593,00 złotych
część wyrównawcza subwencji ogólnej:	3 221 056,00 złotych
część równoważąca subwencji ogólnej:	16 945,00 złotych

801 OŚWIATA I WYCHOWANIE – na planowane dochody bieżące składają się m.in:

- Opłaty - opłaty za utrzymanie oraz wyżywienie dzieci w przedszkolach
- Dotacje - prognozę dochodów w tym zakresie opracowano na podstawie wytycznych określonych w powołanej ustawie o systemie oświaty oraz przepisach wykonawczych. Do potrzeb wyliczenia dotacji przyjęto iloczyn liczby dzieci w poszczególnych przedszkolach wg stanu na 30.09.2016 r. oraz kwoty dotacji określonej na 2017 rok – 1 338 zł.
- Wpływy z usług – dochody z tytułu wyżywienia w stołówkach szkolnych
- Wpływy z najmu i dzierżawy (...) – dochody z tytułu wynajmu sali gimnastycznej i siłowni w PSP Popielów
- Pozostałe – zwrot kosztów utrzymania dziecka z Gminy Lewin Brzeski w przedszkolu w Popielowie

Zaplanowane dochody majątkowe stanowią dofinansowanie z RPO WO 2014-2020, które Gmina Popielów planuje pozyskać na przedsięwzięcie realizowane w ramach formuły ZIT AO pn „Promowanie strategii niskoemisyjnych - Przebudowa, termomodernizacja wraz z wymianą wewnętrznych instalacji c.o., c.w.u., energii elektrycznej oraz wymianą źródła ciepła w budynku szkolnym przy ulicy Kłapacz 62 w Starych Siołkowicach

851 OCHRONA ZDROWIA – planowane dochody bieżące obejmują wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych ustalone na poziomie z 2016 roku .

852 POMOC SPOŁECZNA – zaplanowane w obszarze dochody bieżące obejmują dotacje na zadania zlecone oraz na dofinansowanie zadań własnych gmin, określone w załączniku nr 4 i 5 do projektu budżetu gminy na 2017 rok. Ponadto zaplanowano dochody z tytułu zwrotu kosztów pobytu podopiecznych w domach pomocy społecznej oraz dochody z tytułu refakturowania kosztów energii, opału i wody za pomieszczenia wynajmowane w budynku GOPS w Popielowie.

W ramach dochodów bieżących zaplanowano również wpływy z przyznanego Gminie dofinansowania ze środków RPO WO 2014-2020 na realizację projektu partnerskiego pn „Blżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej” oraz „Nie-Sami-Dzielni - Rozwój usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi w Gminie Popielów”

855 RODZINA – zaplanowane w omawianym obszarze dochody bieżące dotyczą przede wszystkim dotacji z budżetu państwa: na realizację zadań związanych z wypłatą świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz opłacaniem składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego podopiecznych. Ponadto przyjęto prognozę wpływów z tyt. zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami za lata ubiegłe oraz należne gminie dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

900 GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA – w przedmiotowym obszarze zaplanowano przede wszystkim dochody bieżące z tytułu opłat wnoszonych przez mieszkańców za odbiór odpadów. Ponadto w ramach omawianego działu przewiduje się wpływy dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, z opłaty środowiskowej oraz dochody z tyt. refakturowania kosztów energii elektrycznej na obiektach komunalnych.

W ramach obszaru założono również prognozy wpływów z dotacji z WFOŚiGW w Opolu na dofinansowanie zadania „Program usuwania azbestu”.

921 KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO – prognoza dochodów bieżących dotyczy:

- wpływów za odsprzedaną energię elektryczną zużywaną w domach kultury Popielów i Karłowice) oraz świetlicach wiejskich.

- planowanego dofinansowania ze środków RPO WO 2014-2020 jakie Gmina Popielów planuje pozyskać na realizację części bieżącej (promocji i zarządzania projektem) przedsięwzięć „Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego dla obszaru SSRiR - część południowa - Odbudowa z zabezpieczeniem zabytkowej stajni i wozowni przyzamkowej w Karłowicach” oraz „Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego dla obszaru SSRiR - część południowa -Odbudowa mostu stanowiącego element zabytkowego parku w Karłowicach”

Dochody majątkowe to prognoza wpływów z dofinansowania zadań przewidzianych do realizacji w ramach RPO WO 2014-2020 w ramach formuły ZIT AO Promowanie strategii niskoemisyjnych – „Poprawa efektywności energetycznej w budynku świetlicy wiejskiej w Kaniowie” oraz „Poprawa efektywności energetycznej w budynku świetlicy wiejskiej w Stobrawie”

Ponadto, zaplanowano również dochody z dofinansowania części inwestycyjnej przedsięwzięć, realizowanych w ramach Porozumienia Partnerskiego SSRiR „Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego dla obszaru SSRiR - część południowa”.

926 KULTURA FIZYCZNA – zaplanowane dochody bieżące dotyczą darowizny stanowiącej udział własny w przedsięwzięciu realizowanym przez Radę Sołecką w Stobrawie w ramach Funduszu Sołeckiego.

5. Charakterystyka wydatków budżetowych Gminy Popielów w 2017 roku

Prognozowane w roku 2017 roku wydatki wynikają przede wszystkim z utrzymywania się ograniczonych możliwości finansowych oraz celów strategicznych nakreślonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Priorytetem będzie rozpoczęcie przez Gminę działań określonych dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Aglomeracji Opolskiej oraz projektów Stobrawskiej Strefy Rehabilitacji w celu optymalnej absorpcji środków z budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020 z jednoczesnym utrzymaniem wysokiego poziomu nadwyżki operacyjnej oraz finansowaniem tzw. wydatków „sztywnych” takich jak finansowanie zadań oświatowych, zleconych, z zakresu pomocy społecznej oraz kosztów obsługi długu.

W celu osiągnięcia wytyczonych celów założonych w perspektywie na lata 2017-2030 istnieje konieczność dalszego utrzymania wzmocnionej kontroli nad wydatkami poprzez ściślejsze powiązanie wzrostu wydatków bieżących z dynamiką dochodów bieżących. Kontrola ta jest uwarunkowana również koniecznością respektowania nowych reguł ostrożnościowych w ustawie o finansach publicznych.

5.1 Wydatki bieżące

Potrzeba zagwarantowania w budżecie Gminy Popielów środków na realizację projektów rozwojowych, które będą realizowane przy wsparciu ze środków UE w ramach nowego okresu programowania na lata 2014-2020 w warunkach utrzymania wysokiej nadwyżki operacyjnej wymagać będą utrzymania stałej kontroli wydatków bieżących, w tym powiązania ich ze wzrostem dochodów bieżących z uwagi na reguły ostrożnościowe w ustawie o finansach publicznych wyrażone w art. 242 i 243.

Priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących będzie zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obiektów i urządzeń gminnej infrastruktury technicznej i społecznej oraz zaspokojenie bieżących potrzeb w związku z realizacją zadań gminy.

Wydatki bieżące zostały ustalone przy generalnym założeniu utrzymania dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych przez Gminę na rzecz mieszkańców. Niższa dynamika wzrostu dochodów bieżących determinuje zwiększanie efektywności gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności w obszarach, które generują najwyższe koszty bieżące. Konieczne będzie kontynuowanie działań polegających na utrzymaniu zwiększonej dyscypliny budżetowej w zakresie tej kategorii wydatków, m.in. poprzez rygorystyczne respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych jako uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów.

Plan wydatków na 2017 rok wynosi **38 301 376,00 złotych**.

Struktura wydatków budżetu przedstawia się następująco:

Lp	Wydatki	Plan na 2017 rok	%
1	WYDATKI BIEŻĄCE	24 034 600,08	62,75%
2	WYDATKI MAJĄTKOWE	14 266 775,92	37,25%
RAZEM		38 301 376,00	-

Łączne wydatki bieżące w 2017 roku zaplanowano na poziomie wyższym o 2,63% do roku 2016 (wg planu na 30.09.2016).

Podstawowe obszary wydatkowania środków bieżących to:

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane – w 2017 roku zaplanowano nieznaczne podwyżki dla wszystkich pracowników obsługi oraz pracowników administracji. Przyjęto także zmianę wynagrodzeń w celu ich dostosowania do przyjętej przez Rząd podwyżki płacy minimalnej (do 2 000,- zł). Zaplanowano również podwyżki kwot zasadniczych wynagrodzeń nauczycieli o wskaźnik planowanej na 2017 rok inflacji tj. o 1,3%. Ponadto we wszystkich jednostkach zabezpieczono środki na wypłaty nagród jubileuszowych. Dla potrzeb sprawnej i prawidłowej realizacji zadań publicznych oraz bezpiecznego utrzymania systemów informatycznych w Urzędzie Gminy w Popielowie zaplanowano dodatkowe środki na utworzenie stanowiska Administratora Bezpieczeństwa Informacji.

Wydatki na zadania statutowe jednostek zaplanowano na poziomie nieznacznie wyższym niż w 2016 roku. Należy jedna zaznaczyć, że plan na 2017 rok nie obejmuje wielu zadań finansowanych z dotacji na zadania zlecone oraz własne, które sukcesywnie uruchamiane będą w trakcie roku.

Dotacje na zadania bieżące założono na poziomie nieznacznie wyższym niż w 2016 roku. Dotyczy to wyższej dotacji podmiotowej dla SCKTiR w Popielowie oraz zwiększenia puli środków dotacji na realizację polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji leczniczej mieszkańców przeznaczone, przeznaczonej przez Radę Sołecką w Popielowie w ramach Funduszu Sołeckiego.

wydatki na programy i projekty finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych – przyjęty plan wynika z II etapu realizowanego projektu „Blżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej” oraz rozpoczęcia I etapu zadania „Nie-Sami-Dzielni - Rozwój usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi w Gminie Popielów”. Ponadto w ramach tej kategorii planuje się wydatkować środki na działania promocyjne oraz zarządzanie projektem „Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego na obszarze Stobrawskiej Strefy Rehabilitacji i Rekreacji – część południowa”

Świadczenia na rzecz osób fizycznych - kwota wydatków wynika bezpośrednio z zadań z zakresu pomocy społecznej dofinansowane ze środków dotacji celowych budżetu. Wyższy plan wynika z całorocznego ujęcia wydatków w ramach Programu 500+.

Obsługa długu – z uwagi na niższe zadłużenie na koniec 2016 roku zapanowano również niższe środki na spłatę odsetek. W budżecie nie uwzględniono ewentualnej kolejnej obniżki stóp procentowych.

Wydatki na remonty – przyjęto na poziomie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania gminnej infrastruktury.

Analizę porównawczą planu wydatków na lata 2017 – 2016 przedstawia poniższa tabela:

	2017	2016 (wg planu na 30.09.2016)	%
Wydatki bieżące	24 034 600,08	23 419 588,14	102,63%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	10 018 018,00	9 924 364,14	100,94%
wydatki związane z realizacją statutowych zadań jednostek	6 326 815,42	6 276 191,07	100,81%
dotacje na zadania bieżące	1 116 500,82	1 106 973,00	100,86%
wydatki na programy i projekty finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych	124 312,84	42 210,00	294,51%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	6 005 953,00	5 370 721,93	111,83%
obsługa długu	181 000,00	225 000,00	80,44%
remonty	262 000,00	474 128,00	55,26%
Wydatki majątkowe	14 266 775,92	7 580 574,00	188,20%
Ogółem	38 301 376,00	31 000 162,14	123,55%

Przy opracowaniu projektu planu wydatków na 2017 rok uwzględniono następujące dane:

- zadania wykonywane przez Urząd Gminy oraz jednostki budżetowe wg stanu prawnego na dzień 1 września 2016 roku, z uwzględnieniem zmian (ograniczenia bądź rozszerzenia zakresu tych zadań) planowanych po tym dniu.
- zadania wynikające z przyjętej przez Radę Gminy Wieloletniej Prognozy Finansowej
- zatrudnienie wg stanu na dzień 1 września 2016 roku z uwzględnieniem planowanych zmian zatrudnienia.
- przewidywane wykonanie planu wydatków bieżących w 2016 roku, jako bazę wyjściową do planu na 2017 rok,

- aktualny na dzień 1 września br. poziom cen (stawek, taryf, opłat), z uwzględnieniem zakładanego na 2017 rok średniorocznego wskaźnika wzrostu cen i towarów na poziomie 101,3%
- wynagrodzenia bazowe nauczycieli wg przewidywanego stanu na koniec 2016 roku z uwzględnieniem zmian w strukturze zatrudnienia
- wynagrodzenia pracowników obsługi z zachowaniem poziomu płacy minimalnej prognozowanej w 2017 roku na poziomie 2 000,- brutto.
- wydatki na wynagrodzenia dla pracowników samorządowych oraz pracowników obsługi w roku 2017 na poziomie roku poprzedniego z uwzględnieniem planowanej podwyżki wynagrodzeń, zmiany struktury zatrudnienia oraz ewentualnych wypłat nagród jubileuszowych.

5.2 Wydatki majątkowe

Zakładane nakłady inwestycyjne na lata 2017-2020 wynikające z Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Popielów zostały oszacowane na łączną kwotę ponad 38 mln złotych, z tego na 2017 przewiduje się przeznaczyć 14 266 775,92 zł.

W 2017 r. oraz w latach w następnych w pierwszej kolejności będą zabezpieczane środki finansowe na inwestycje, dla których już wykonano prace przygotowawcze.

Wprowadzanie do planów inwestycyjnych nowych przedsięwzięć będzie warunkowane potrzebami rozwojowymi i możliwościami budżetowymi Gminy Popielów i dotyczyć będzie tytułów najbardziej uzasadnionych, w tym projektów, na które możliwe jest uzyskanie dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej, w ramach nowej perspektywy 2014-2020.

Po raz pierwszy realizowane będą także projekty wskazane przez mieszkańców sołectw w ramach Funduszu Sołeckiego.

Podobnie, jak to miało miejsce w poprzednich latach wprowadzanie do planów inwestycyjnych nowych zadań poprzedzone będzie szczegółową analizą skutków finansowych dla budżetu (w tym m.in. kosztów eksploatacji inwestycji po jej zrealizowaniu).

Wydatki na 2017 roku w poszczególnych obszarach działalności gminy przedstawiają się następująco:

010 ROLNICTWO I ŁOWIECTWO

Limity wydatków zostały ujęte w rozdziałach:

- **01008 – Melioracje wodne** – w ramach obszaru zabezpieczono środki bieżące na czyszczenie i konserwację rowów i przepustów

- **01010 – Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi** – w rozdziale tym ujęte są wydatki majątkowe dotyczące zadań:

- Rozbudowa kanalizacji sanitarnej i stacji uzdatniania wody na terenie Gminy Popielów - jako inwestycja komplementarna na lata 2017-2018 zgłoszona w ramach Aglomeracji Opolskiej, przewidziana do realizacji w ramach RPO WO 2014-2020 oraz pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. W ramach zadania planuje się wybudowanie kanalizacji grawitacyjno-ciśnieniowej we wsi Kaniów, Popielów - etap III, Stare Kolnie - etap II, Popielów, ul. Kamieniec - etap II, Rybna i Stobrawa oraz wybudowanie nowej stacji uzdatniania wody w Starych Siolkowicach. Aktualnie trwa ocena merytoryczna (III etap) złożonego w czerwcu br. wniosku o przyznanie dofinansowania.

- Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie gminy – zabezpieczone wydatki zostaną przeznaczone na dodatkowe przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne.

- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków – w 2017 roku po raz kolejny zostaną zabezpieczone środki na dotacje dla mieszkańców na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Ta forma wsparcia skierowana jest do mieszkańców tych miejscowości, w których wybudowanie sieci kanalizacyjnej przez Gminę jest ekonomicznie nieuzasadnione ze względu na brak możliwości pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych.

- **01030 - Izby rolnicze** – plan wydatków w 2017 roku został oszacowany na podstawie 2% wykonania prognozowanego podatku rolnego.

- **01041 - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich** – w ramach wydatków majątkowych w 2017 roku Gmina zamierza realizować następujące zadania w ramach nowych naborów do środków PROW 2014-2020:

- **Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubienia oraz budowa stacji uzdatniania wody w Kurzniach** – w ramach, którego planuje się skanalizowanie wsi Lubienia oraz wybudowanie stacji uzdatniania wody w Kurzniach. Wkład własny zadania został zaplanowany ze środków pożyczki WFOŚiGW w Opolu. Zaplanowane dofinansowanie dla wynosi 63,63% kosztów kwalifikowanych (wartości brutto inwestycji)

- **01042 – Wylączenie z produkcji gruntów rolnych** – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Gmina Popielów wniesie na rzecz Urzędu Marszałkowskiego w Opolu opłatę roczną za grunty wyłączone z produkcji rolnej.

- **01095 – Pozostała działalność** – zaplanowane w tym rozdziale wydatki bieżące dotyczą przede wszystkim wsparcia zadań z zakresu rolnictwa: m.in. na organizację gminnych dożynek, na realizację zadań określonych w gminnym programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Popielów (na usługi weterynaryjne, zakup karmy oraz związanych z wyłapywaniem bezdomnych psów), a także na organizację szkoleń dla rolników.

020 LEŚNICTWO – zaplanowane w 2017 roku środki wykorzystane zostaną na zakup drzewek i krzewów na zagospodarowanie terenów gminnych oraz na podatek leśny opłacany przez gminę.

050 RYBOLÓWSTWO I RYBACTWO – zaplanowane w 2017 roku wydatki majątkowe przeznaczone zostaną na zadanie w ramach Programu Operacyjnego Priorytet: IV - Zatrudnienie i spójność terytorialna na obszarach rybackich pn „Zagospodarowanie wypoczynku letniego "Nowe Siołkowice" - etap I.

600 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ - wydatki roku 2017 zostaną poniesione w następujących obszarach:

- **60004 – Lokalny transport zbiorowy** – na kontynuację partycypacji Gminy w kosztach utrzymania połączeń na trasie Gmina Popielów-Brzeg.

- **60013 – Drogi publiczne wojewódzkie** – zaplanowane wydatki bieżące dotyczą opłat rocznych za umieszczone w pasie dróg wojewódzkich urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Wydatki majątkowe zostaną wydatkowane na dotację dla Województwa Opolskiego na odszkodowania za nabyte z mocy prawa na rzecz Województwa Opolskiego grunty pod inwestycję „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 457 na odcinku: Stare Siołkowice – Chróścice, w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej i drogi gospodarczej”

- **60014 – Drogi publiczne powiatowe** – wydatki bieżące przeznaczone zostaną na opłaty roczne za umieszczone w pasie dróg powiatowych urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne.

- **60016 - Drogi publiczne gminne** – prognozowane nakłady bieżące dotyczą przede wszystkim: zimowego utrzymania dróg gminnych oraz chodników, oznakowania ulic, przeglądów dróg i przepustów.

W 2017 roku zaplanowano również środki bieżące na remonty dróg i ulic gminnych. Wydatki zostaną częściowo poniesione na przedsięwzięcie w ramach **Funduszu Sołeckiego** zgłoszonego przez RS Stare Kolnie.

W ramach wydatków majątkowych, w zaplanowano zadania:

- Modernizacja dróg gminnych - dokumentacje projektowe
- oraz na I etap zadania „Przebudowa drogi gminnej nr 101806 O ulicy Stawowej w miejscowości Kurznie” związany z wykup gruntów pod inwestycję. II etap planowany jest w 2018 roku przy dofinansowaniu z rządowego Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019.

630 TURYSTYKA – w ramach obszaru zaplanowano wydatki bieżące, związane ubezpieczeniem obiektów małej architektury.

Wydatki majątkowe to przede wszystkim realizacja zadań zaplanowanych do realizacji w formule ZIT Aglomeracji Opolskiej:

- Budowa infrastruktury pieszo-rowerowej w powiecie opolskim - etap I - Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 457 na odcinku łączącym miejscowości Stare Siołkowice i Popielów wraz z budową parkingu Bike & Ride w Popielowie

- Budowa infrastruktury pieszo-rowerowej w powiecie opolskim - etap I - Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 457 na odcinku łączącym miejscowości Stare Siołkowice i Chróścice wraz z budową parkingu Bike & Ride w Dobrzeniu Wielkim

Realizacja powyższych zadań zaplanowanych w ramach dofinansowania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (zadania otrzymały dofinansowanie) rozpocznie się w listopadzie br.

- Przygotowanie terenu inwestycyjnego w Nowych Siołkowicach pod budowę ośrodka wypoczynkowego – wniosek o przyznanie dofinansowania na zadanie, w ramach konkursu AO planuje się złożyć pod koniec 2016 roku.

700 GOSPODARKA MIESZKANIOWA – zaplanowane w 2017 roku wydatki dotyczą następujących obszarów działalności:

- **70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami** – w ramach tego rozdziału zaplanowano wydatki bieżące m.in. na: usługi geodezyjne (podziały wznowienia), wyrisy i wyceny z rejestrów gruntów, operaty szacunkowe, operaty sporządzane na potrzeby opracowań decyzji dotyczących renty planistycznej, na ogłoszenia o sprzedażach nieruchomości oraz na inne wydatki związane z gospodarowaniem mieniem gminnym. W ramach zadań majątkowych zaplanowano niewielkie środki na wykup gruntów niezbędnych na potrzeby przyszłych inwestycji.

- **70095 - Pozostała działalność** – w rozdziale tym ujęto wydatki bieżące: na utrzymanie mieszkań komunalnych w gminie, a więc na zakupy materiałów do remontów bieżących, opału, zakupu energii i wody, usług kominiarskich, ubezpieczenia budynków oraz remontów. Limit wydatków w tym obszarze determinuje uchwała Nr XXXIV/236/2014 Rady Gminy Popielów z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Popielów na lata 2014-2018

710 DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA – rozdział **71004 - Plany zagospodarowania przestrzennego** zaplanowane wydatki bieżące przeznaczone zostaną na rozpoczęcie prac związanych ze zmianą studium planu zagospodarowania przestrzennego oraz na II etap prac związany ze zmianą istniejących planów zagospodarowania przestrzennego.

750 ADMINISTRACJA PUBLICZNA – w dziale tym ujęte zostały wydatki w następujących obszarach:

- **75011 – Urzędy wojewódzkie** – ujęto wydatki z zakresu realizacji **zadań zleconych**. Całość znacznie obniżonego planu przeznaczono na wynagrodzenia oraz pochodne pracowników realizujących zadania określone ustawami – na sprawy obywatelski, zadania wojskowe i obronne oraz na zadania związane z rejestracją działalności gospodarczej.

- **75022 – Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)** – wydatki w tym rozdziale zaplanowane są na diety radnych, na materiały związane z sesjami oraz komisjami rady, na bieżące utrzymanie biura: zakup drobnego wyposażenia, zakup materiałów biurowych, opłaty za rozmowy telefoniczne, na połączenia internetowe oraz na publikację materiałów z sesji Rady Gminy w lokalnej prasie. Wyższe wydatki w tym obszarze w odniesieniu do roku 2016 wynikają z podwyżki diet oraz z ryczałtowego ich charakteru .

- **75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)** – wydatki w tym rozdziale związane są z bieżącym utrzymaniem urzędu gminy t.j na wynagrodzenia i pochodne, zakupy wyposażenia, zakup materiałów biurowych, prenumerat pism fachowych, zakup opału, energii, wody, wywóz nieczystości, usług telefonicznych, pocztowych, delegacji, badań lekarskich, szkoleń pracowników itp.

Wyższe wydatki na wynagrodzenia i pochodne wynikają przede wszystkim z zaplanowanych nagród jubileuszowych, waloryzacji wynagrodzeń oraz wakatem dot. stanowiska Administratora Bezpieczeństwa Informacji.

Wydatki majątkowe zaplanowane w 2017 roku związane są z nowego serwera wraz z oprogramowaniem oraz szafy n akta osobowe dla Referatu Spraw Obywatelskich.

- **75075 – Promocja jednostek samorządu terytorialnego** - zaplanowane wydatki w tym rozdziale związane są z promocją gminy, tj. na wydawanie publikacji o gminie, na gadzety reklamowe, na współpracę z gminą partnerską, na prezentacje lokalne, na szkolenia, itp.

- **75095 – Pozostała działalność** – w rozdziale tym ujęte są wydatki bieżące m.in. na zryczałtowane diety dla sołtysów oraz na składki na rzecz organizacji, w których gmina Popielów jest członkiem (Aglomeracja Opolska, OROT, Związek Gmin Wiejskich, Stowarzyszenie Stobrawski Zielony Szlak, Stowarzyszenie Euroregionu Pradziad, Grupę Rybacką oraz na Polską Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi).

Ponadto zabezpieczono środki na funkcjonowanie Urzędu Stanu Cywilnego oraz związane z poborem podatków lokalnych, tj. na wypłaty prowizji przewidziane dla sołtysów (z tytułu pobierania podatków i opłaty targowej), na ubezpieczenia inkasentów, koszty z tytułu usług pocztowych dot. korespondencji do podatników, koszty komornicze oraz egzekucyjne.

751 URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA – plan wydatków bieżących dotyczy prowadzenia stałego rejestru wyborców w gminie – jako zadania zlecone z przeznaczeniem wynagrodzenia i pochodne pracownika prowadzącego dane rejestry.

752 OBRONA NARODOWA jest to plan wydatków na szkolenia z zakresu obronności w gminie – częściowo sfinansowane ze środków dotacji na zadania zlecone. Ponadto zabezpieczono plan na wypłatę wynagrodzeń z tytułu odbycia ćwiczeń wojskowych.

754 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA - w obszarze zaplanowano wydatki bieżące - na rzecz ochrony przeciwpożarowej (rozdział 75412), tj. na energię w strażnicach, zakupy sprzętu i paliwa do samochodów, bieżące naprawy i utrzymanie sprzętu, na ekwiwalenty dla strażaków za udział w akcjach gaśniczych, na wynagrodzenia osób zajmujących się prowadzeniem spraw z zakresu ochrony przeciwpożarowej, utrzymania gotowości bojowej gminnych jednostek OSP oraz wydatki związane z utrzymaniem strażnic.

W ramach działalności bieżącej finansowanej ze środków **Funduszu Sołeckiego** zaplanowano zakup sprzętu do ratownictwa medycznego oraz deski ortopedycznej dla OSP Popielów.

Pozostałe wydatki bieżące w dziale dotyczą realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej (rozdział 75414) oraz zarządzania kryzysowego (75421) ujęte zostały środki m.in. na wydatki na zakup literatury fachowej, doposażenie stanowiska, kursy i szkolenia pracowników. W ramach tego obszaru zabezpieczono środki na wkład własny związany z zakupem wyposażenia w ramach zawartej umowy z samorządami należącymi do Aglomeracji Opolskiej „Program poprawy funkcjonowania systemu przeciwdziałania i ograniczania skutków występowania zjawisk ekstremalnych na obszarze AO na lata 2015-2020”. W ramach tego porozumienia zabezpieczono również wydatki majątkowe – na wkład własny wydatków majątkowych.

757 OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO – planowane środki wydatkowane będą na spłatę odsetek od długoterminowych pożyczek i kredytów, zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowane do realizacji w 2017 roku. Szacując wydatki związane z obsługą zadłużenia przyjęto wytyczne określone w uchwale Rady Polityki Pieniężnej w sprawie założeń polityki pieniężnej na 2017 rok, która wskazała, że „w 2017 r. parametry polityki pieniężnej, w tym poziom stóp procentowych NBP, będą dostosowywane do sytuacji w gospodarce tak, aby zapewnić długookresową stabilność cen i jednocześnie wspierać zrównoważony wzrost gospodarczy oraz stabilność systemu finansowego”. Stanowisko RPP w tym zakresie jest analogiczne jak w latach ubiegłych. Z uwagi na zbieżność celów RPP oraz założeń przyjętych do projektu budżetu państwa w odniesieniu do poziomu inflacji (2,5% ± 1 punkt procentowy) nie założono znacznych wahań wysokości podstawowych instrumentów finansowych NBP i do wyliczenia odsetek przyjęto wysokość stopy redyskonta weksla (stopy procentowej, która została przyjęta we wszystkich zaciągniętych zobowiązaniach finansowych) w wysokości 1,75%.

758 RÓŻNE ROZLICZENIA – W ramach obszaru w budżecie 2017 roku założone zostały rezerwy:

- **ogólna** - na wydatki, których na etapie projektowania budżetu nie można było dokładnie przewidzieć w łącznej wysokości 233 400,- złotych - . Kwota rezerwy ogólnej stanowi 0,61% ogółu wydatków.

- **celowe:**

– na wydatki bieżące w oświacie w wysokości 141 000,- złotych - rezerwa utworzona została na wydatki bieżące, przede wszystkim na ewentualne odprawy emerytalne, na ewentualne zmiany w strukturze zatrudnienia na wydatki związane z utrzymaniem jednostek.

- na realizację zadań własnych związanych z zarządzaniem kryzysowym - w wysokości 70 000,00 złotych (wzrost rezerwy na ten cel to wynik wzrostu wydatków bieżących ogółem w związku z realizacją Programu 500+)

- na wydatki bieżące związane z realizacją zadań publicznych w ramach inicjatyw lokalnych w łącznej kwocie 10 000 złotych. Środki celowe zostały zabezpieczone w budżecie 2017 roku zgodnie z przyjętą w dniu 04 listopada 2010 roku uchwałą Nr XLIV/313/2010 Rady Gminy Popielów w sprawie trybu i kryteriów realizacji zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Niższa pula środków na ten cel to efekt zabezpieczenia środków własnych na obligatoryjnie utworzony **Fundusz Sołecki**.

Łączna kwota rezerw celowych stanowi 0,58% ogółu planu wydatków budżetu.

801 OŚWIATA I WYCHOWANIE – Na środki zaplanowane w 2017 roku w oświacie składają się wydatki w następujących obszarach działalności:

- **80101 – Szkoły podstawowe** – w większości zaplanowane środki bieżące przeznaczone będą na wynagrodzenia i pochodne pracowników szkół oraz na bieżące utrzymanie jednostek.

W planach ujęto wydatki „sztywne” wynikające z zawartych umów o pracę, na dostawy energii, wody, ubezpieczeń itp. Ograniczono również środki na godziny ponadwymiarowe, zastępstw oraz wynagrodzenia bezosobowe. Z uwagi na trwające prace legislacyjne związane z wydłużeniem czasu kształcenia dzieci do 8 klas w przedłożonym projekcie uchwały budżetowej na 2017 rok nie założono kosztów funkcjonowania od września 2017 klas siódmych.

- **80104 – Przedszkola** – plan wydatków w przedszkolach w większości dotyczy bieżącego utrzymania: wynagrodzeń i pochodnych nauczycieli i obsługi, zakupu materiałów i wyposażenia, zakupu energii, usług pocztowych i telefonicznych, wywozu nieczystości, napraw i konserwacji, ubezpieczenia obiektów, delegacji oraz zakupu środków żywności. Podobnie jak w przypadku szkół, również w przedszkolach kontynuowana będzie polityka optymalizacji kosztów funkcjonowania. Wydatki na ewentualne odprawy emerytalne objęte zostały rezerwą celową w dziale 758.

Część wydatków zaplanowanych w 2017 roku zostanie dofinansowana ze środków dotacji z budżetu państwa. Prognozowana kwota dotacji na 2017 rok to 314 430,00 złotych.

W ramach planu wydatków bieżących w przyszłym roku zabezpieczono również znaczne środki na częściowy zwrot dotacji dla Gminy Dobrzeń Wielki, dla Miasta Opola z tytułu utrzymania kilkorga dzieci z naszej gminy w przedszkolach niepublicznych.

W 2017 roku, zabezpieczono także środki w ramach wydatków majątkowych za zakup urządzeń zabawowych na plac zabaw do Przedszkola w Popielowie. Środki na ten cel zostały zabezpieczone w ramach przedsięwzięcia zgłoszonego przez Sołectwo Popielów w ramach **Funduszu Sołeckiego**.

- **80149 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego** oraz - **80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych**

– zgodnie z ustawą z dnia 23 czerwca 2016 r o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 roku poz. 1010) jednostka samorządu terytorialnego ma obowiązek przeznaczenia na zadania związane ze stosowaniem specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży środków w wysokości nie niższej niż zostały na te zadania naliczone w części oświatowej subwencji ogólnej, w wyniku podziału tej części subwencji określonego w przepisach wydanych na podstawie ustawy o dochodach jednostek.

W związku z powyższym, zakłada się, że realizacja w/w zadań w 2017 roku przebiegać będzie wg zasad przyjętych do rozliczenia subwencji za okres IX-XII 2016 roku. W odrębnych obszarach zaplanowano środki na wydatki bezpośrednie: na wynagrodzenia pracowników i nauczycieli pracujących z dziećmi wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy (zarówno w pełnym jak i niepełnym

wymiarze pracy) oraz wydatki rzeczowe ponoszone wyłącznie na zakupy wyposażenia i pomocy dydaktycznych dla dzieci wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Ponadto w ramach rozdziału wyodrębniono środki związane z utrzymaniem jednostki w wysokości przyjętego przez jednostkę współczynnika liczonego wg zasady: liczba dzieci niepełnosprawnych przeliczeniowych w szkole/ przedszkolu dzielona przez liczbę dzieci przeliczeniowych ogółem w szkole / przedszkolu.

- **80110 – Gimnazja** – W budżecie 2017 roku w przedstawianym obszarze wydatki dotyczą wynagrodzeń wraz pochodnymi pracowników szkół oraz bieżącego utrzymania placówki: zakupu energii, oleju opałowego, materiałów biurowych, usług telefonicznych, pocztowych, ubezpieczenia obiektów itp. W planie jednostki ujęto wydatki „sztywnie” na poziomie roku 2016. Środki na godziny nadwymiarowe, zastępstw oraz wynagrodzenia bezosobowe zaplanowano w minimalnej wysokości.

Mając na względzie toczące się procesy legislacyjne w zakresie zmiany ustawy o systemie oświaty w zakresie likwidacji gimnazjów, w niniejszym projekcie uchwały budżetowej na 2017 rok przyjęto całoroczne ujęcie wydatków związanych z funkcjonowaniem szkoły. Z chwilą wejścia w życie powołanych zmian, część środków z obszaru gimnazja zostanie przeniesiona do obszaru „Szkoły podstawowe”.

Z uwagi na wiele wątpliwości w zakresie wysokości kosztów związanych z wprowadzeniem zmian w systemie oświaty zaproponowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, w niniejszym projekcie w ramach rezerwy celowej zabezpieczono środki na wypłaty odpraw nauczycieli oraz na ewentualne dodatkowe koszty związane ze zmianą struktury zatrudnienia.

Osobną kwestią pozostaje, w przypadku wydłużenia nauki w szkołach podstawowych, dalsze jednoczesne funkcjonowanie dwóch obiektów szkolnych w Starych Siołkowicach. Mając na uwadze aktualnie prowadzone prace dostosowujące budynek gimnazjum do potrzeb dzieci niepełnosprawnych oraz istniejące zaplecze sportowe obiektu (sala gimnastyczna oraz boiska wielofunkcyjne) zasadne wydaje się, aby placówka w dalszym ciągu pozostała obiektem oświatowym.

Wydatki majątkowe w omawianym obszarze zabezpieczono na:

- Przystosowanie budynku Publicznego Gimnazjum w Starych Siołkowicach do potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie budowy windy osobowej oraz dostosowania toalety dla osób niepełnosprawnych – w planie zabezpieczono środki własne zadania. Pozyskane dofinansowanie ze środków PFRON (umowa na dofinansowanie podpisana została w listopadzie br.), z uwagi na ich charakter (państwowy fundusz celowy), zostanie wydatkowane poza planem określonym w uchwale budżetowej.

- Przebudowa, termomodernizacja wraz z wymianą wewnętrznych instalacji c.o., c.w.u., energii elektrycznej oraz wymianą źródła ciepła w budynku szkolnym przy ulicy Klapacz 62 w Starych Siołkowicach – zadanie zaplanowano w ramach Działania Promowanie Strategii Niskoemisyjnych, zgłoszone w ramach ZIT Aglomeracji Opolskiej. Wniosek o przyznanie dofinansowania na termomodernizację wraz z wymianą systemów grzewczych na pompy ciepła, zostanie złożony pod koniec 2016 roku.

- **80113 – Dowożenie uczniów do szkół** – całość wydatków bieżących zostanie poniesiona na bilety PKS dla uprawnionych uczniów szkół, na dowóz dzieci niepełnosprawnych do Opola do szkół ponadgimnazjalnych oraz na zwroty dla rodziców kosztów dowozu dzieci do gminnych przedszkoli.

- **80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli** – w rozdziale tym ujęte są wydatki bieżące związane z doksztalcaniem nauczycieli stanowiące 1% planowanych wynagrodzeń nauczycieli. Zabezpieczono również środki na dotację celową dla Województwa Opolskiego na dofinansowanie wspólnej organizacji doradztwa metodycznego. W 2017 roku, zgodnie z wytycznymi określonymi w ustawie o budżecie na 2017 rok, nie planuje się obniżenia odpisu.

- **80148 – Stołówki szkolne i przedszkolne** – w rozdziale tym ujęte są wydatki związane z zakupem środków żywności do stołówek działających w świetlicach przy PSP Popielów oraz PSP Karłowice.

- **80195 – Pozostała działalność** - w rozdziale tym ujęto przede wszystkim wydatki bieżące na świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych nauczycieli emerytów i nauczycieli rencistów. Ponadto zabezpieczono środki na szkolenia z zakresu zadań oświatowych oraz na stypendia dla uczniów osiągających wysokie wyniki w nauce oraz w sporcie.

851 OCHRONA ZDROWIA – wydatki w tym dziale zostały ujęte w rozdziału:

- **85153 – Zwalczanie narkomanii oraz 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi** – przyjęty plan dotyczy wydatków związanych z realizacją zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programie zwalczania narkomanii i dotyczyć będą: profilaktyki antyalkoholowej, utrzymania świetlic terapeutycznych, ryczałtów dla członków komisji oraz na programy związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

- **85195 – Pozostała działalność** – w rozdziale tym ujęte zostały wydatki bieżące na dotacje celowe na realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej:

- pielęgnację w środowisku domowym osób chorych, niepełnosprawnych, samotnych i starszych zamieszkałych na terenie Gminy Popielów
- rehabilitację leczniczą dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych
- realizację Programu polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji leczniczej mieszkańców

W 2017 roku pula dotacji na realizację Programu polityki zdrowotnej została zwiększona o środki w ramach przedsięwzięcia zgłoszonego przez mieszkańców wsi Popielów, realizowanego w ramach **Funduszu Soleckiego**.

W ramach obszaru wydatkowane zostaną również środki na bieżące utrzymanie oraz drobne remonty budynków, w których dzierżawione są pomieszczenia dla niepublicznych ośrodków zdrowia.

852 POMOC SPOŁECZNA – Najistotniejszą zmianą – wprowadzoną w klasyfikacji budżetowej rozporządzeniem Ministra Finansów z 25 lipca 2016 r. – jest wprowadzenie działu 855 „Rodzina”, do którego przeniesiono wiele rozdziałów z działu 852 „Pomoc społeczna” i 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej”.

W omawianym obszarze zaplanowane zostały przede wszystkim związane bezpośrednio z zadaniami z zakresu pomocy społecznej, a więc na dopłaty do kosztów utrzymania podopiecznych w domach opieki społecznej, dodatki mieszkaniowe osób o niskich dochodach, na dożywianie, na usługi opiekuńcze oraz na utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Popielowie.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w części zostaną sfinansowane z dotacji celowej na zadania zlecone ustawami w kwocie: 15 000,00 złotych oraz z dotacji celowej na zadania własne, w kwocie: 419 000,00 złotych.

Środki zabezpieczone na pomoc społeczną ujęte zostały w rozdziału:

- **85202 – Domy pomocy społecznej** – na pobyt w Domach Pomocy Społecznej osób z terenu gminy. Świadczenia realizowane są w wysokości 70% opłaty za osobę, która przebywa w DPS.

- **85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie** – Założony plan dotyczy kosztów obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych jaki działa na terenie gminy, a którego zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zadania finansowane będą ze środków własnych budżetu.

- **85213 - Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej** – w obszarze tym zaplanowano środki na składki na ubezpieczenia społeczne podopiecznych sfinansowane z dotacji celowej na zadania zlecone oraz dotacji na zadania własne.

- **85214 – Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe** – całość wydatków bieżących w tym rozdziale przeznaczona zostanie na dla podopiecznych na: zasiłki okresowe, zasiłki celowe, celowe specjalne i w naturze. Wydatki te zostaną sfinansowane w części ze środków z dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych.

- **85215 – Dodatki mieszkaniowe** – całość wydatków zrealizowana będzie ze środków własnych gminy, z przeznaczeniem na dopłaty do czynszów osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Środki na wypłaty dodatku energetycznego zostaną wprowadzone w trakcie roku po uruchomieniu dotacji z budżetu państwa.

- **85216 – Zasiłki stałe** – całość wydatków zrealizowana będzie ze środków dotacji celowej z przeznaczeniem na wypłaty zasiłków stałych dla podopiecznych.

- **85219 – Ośrodki pomocy społecznej** – środki ujęte w tym rozdziale dotyczą działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Popielowie przy ulicy Powstańców. Większość wydatków bieżących zostanie wykorzystana na płace i pochodne pracowników oraz na bieżące utrzymanie placówki t.j na zakup materiałów biurowych, rozmowy telefoniczne, delegacje i ryczałty, a także na odpisy na świadczenia socjalne. Działalność jednostki zostanie w części dofinansowana ze środków dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych.

- **85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** – zaplanowane w 2017 roku środki przeznaczone zostaną na wynagrodzenia, odpis na ZFŚS oraz badania lekarskie opiekuna osób w OPS zatrudnionego w ramach projektu „Nie-Sami-Dzielni - Rozwój usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi w Gminie Popielów”

- **85230 – Pomoc w zakresie dożywiania** – zaplanowane w 2017 roku w nowo utworzonym obszarze środki bieżące przeznaczone zostaną na dożywianie dzieci i uczniów w szkołach i przedszkolach oraz doposażenie stołówek szkolnych. Działalność jednostki w tym obszarze zostanie w części dofinansowana ze środków dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych.

- **85295 – Pozostała działalność** – wydatki bieżące zostaną poniesione na organizację prac społecznie-użytecznych oraz z organizację wigilii dla osób samotnych z terenu gminy. Ponadto zaplanowane zostały wydatki na II etap realizacji projektu „Blżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej”, dotyczące wynagrodzeń i pochodnych asystenta rodziny oraz bieżącym utrzymaniem i obsługą placówki.

854 EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA – planowane wydatki poniesione zostaną w obszarach:

- **85401 – Świetlice szkolne** – zaplanowane wydatki bieżące dotyczyć będą drobnych zakupów do świetlic, m.in. wyposażenia, pomocy dydaktycznych oraz środków czystości.

- **85404 – Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka** – w obszarze zabezpieczono środki w PP Stare Siołkowice oraz PP Popielowie na zorganizowanie wczesnego wspomagania. Wydatki te dotyczą przede wszystkim wynagrodzeń specjalistów: rehabilitantów i logopedów, którzy prowadzą zajęcia z dziećmi, u których wykryto niepełnosprawność. Wydatki ujęte w tym rozdziale finansowane są z subwencji oświatowej.

- **85415 – Pomoc materialna dla uczniów** – całość wydatków zostanie poniesiona na wkład własny związanych z wypłatą środków na edukacyjną pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów, obejmującą stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów najuboższych, udzielane w formie przedmiotowej: pokrycie kosztów zajęć wyrównawczych lub edukacyjnych oraz pomoc rzeczową.

- **85495 – Pozostała działalność** – zaplanowane wydatki zostaną przeznaczone na organizację w PP Stare Siołkowice zajęć rewalidacyjnych. Wydatki te dotyczą przede wszystkim wynagrodzeń oraz zakupu pomocy dydaktycznych.

855 RODZINA – Zadania zaplanowane do realizacji w danym obszarze zostaną sfinansowane z dotacji celowej na zadania zlecone ustawami w kwocie: 5 168 000,- złotych, z tego na świadczenia wychowawcze przeznaczona zostanie kwota 3 569 000,- złotych.

Wydatki zostaną poniesione w następujących obszarach:

- **85501 – Świadczenie wychowawcze** – na realizację rządowego Programu 500+, tj. na wypłatę świadczeń wychowawczych oraz na obsługę zadania w wysokości 1,5% przyznaných świadczeń.

- **85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego** – w rozdziale tym ujęto środki na wydatki na świadczenia rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, na świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, na jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz na wypłaty z funduszu alimentacyjnego. Ponadto zaplanowano wydatki na obsługę przedmiotowych świadczeń, tj na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla pracowników, na bieżące utrzymanie obsługi działu świadczeń rodzinnych, w tym różnego rodzaju usługi (internetowe, pocztowe, telefoniczne, informatyczne i zdrowotne) oraz na zakup materiałów biurowych i wyposażenia.

- **85504 - Wspieranie rodziny** – Założony plan dotyczy kosztów związanych z zatrudnieniem asystenta rodziny (wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz koszty przejazdów do podopiecznych w formie ryczałtu). Zadanie wstępnie realizowane ze środków własnych budżetu, na wniosek jednostki może zostać dofinansowane z budżetu państwa w formie dotacji.

- **85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych** – zaplanowana kwota dotacji celowej, zgodnie z regulaminem określonym w Uchwale Nr XXX/210/2013 Rady Gminy Popielów z 26 września 2013 roku w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy Popielów, zostanie wypłacana dla Klubu Malucha "Calineczka" w Popielowie. Zgodnie z treścią uchwały, gmina do końca roku przekazywać będzie dotację celową w wysokości 200,- złotych miesięcznie za każde dziecko uczęszczające do klubu.

- **85507 - Dzienni opiekunowie** – w obszarze tym zaplanowano minimalne środki na ewentualne wynagrodzenie wraz z pochodnymi z tyt. umów zleceń zawartych z osobami świadczącymi usługi opiekuna dziennego.

- **85508 - Rodziny zastępcze** – zaplanowane w 2017 roku wydatki w całości finansowane zostaną ze środków własnych budżetu. Zabezpieczone środki dotyczą kosztów związanych z dofinansowaniem pobytu dzieci zameldowanych na terenie gminy będących pod opieką w rodzinach zastępczych.

- **85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych** – zaplanowane w 2017 roku środki zostaną przeznaczone na dofinansowanie kosztów pobytu w placówce opiekuńczo-wychowawczej 2 dzieci zameldowanych na terenie gminy.

900 GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA – wydatki zaplanowane w tym dziale w 2017 roku przeznaczone będą na:

- **90001 - Gospodarka ściekowa i ochrona wód** – plan wydatków w tym rozdziale dotyczy dopłat do oczyszczenia 1 m³ ścieków jakie gmina będzie realizować od przyszłego roku. Prognozowana dopłata pozostanie utrzymana w stawce dla roku 2016.

- **90002 - Gospodarka odpadami** – prognozowane wydatki bieżące w tym rozdziale dotyczą przede wszystkim organizacji odbioru odpadów od mieszkańców z terenu gminy. Plan obejmuje: koszty zakupu usług odbioru odpadów od mieszkańców, koszty obsługi administracyjnej (wynagrodzenia wraz pochodnymi, zakup materiałów biurowych, usługi pocztowe, koszty bankowe związane z usługą przelewów masowych, utrzymanie systemu informatycznego itp.).

Plan pozostałych wydatków bieżących jakie gmina zamierza realizować w przyszłym roku dotyczy monitoringu składowiska odpadów, opracowania raportu z realizacji gminnego programu gospodarki odpadami oraz na odbioru azbestu od mieszkańców gminy w ramach Programu Usuwania Azbestu (dofinansowanego ze środków dotacji z WFOŚiGW w Opolu).

- **90003 - Oczyszczanie miast i wsi** – wydatki bieżące w tym rozdziale zostały zaplanowane na ewentualne umowy-zlecenia dla osób zatrudnionych przy porządkowaniu terenów gminy oraz na zakup narzędzi i wyposażenia niezbędnych do prowadzenia prac porządkowych w gminie.

- **90004 - Utrzymanie zieleni w miastach i gminach** – wydatki bieżące w tym rozdziale zostaną poniesione na zakup paliwa do kosiarek wykorzystywanych do koszenia terenów zielonych w gminie, na zakup usług związanych z wycinką drzew i krzewów z terenów gminnych i na usługi związane z wykaszaniem terenów zielonych. Ponadto zaplanowano środki na usługi związane z kompleksowym utrzymaniem terenów zagospodarowanych w latach poprzednich (realizowanych w ramach PROW 2007-2013).

W 2017 roku, w ramach obszaru, dodatkowo zabezpieczono środki na przedsięwzięcia zgłoszone przez sołectwa do realizacji w ramach **Funduszu Sołeckiego**.

Zgłoszone zadania dotyczą utrzymania terenów zielonych w poszczególnych sołectwach – zakupu paliwa do kosiarek, roślin ozdobnych oraz wynagrodzeń dla osób, które świadczyć będą usługi związane z pielęgnacją zgłoszonych terenów.

- **90015 - Oświetlenie ulic, placów i dróg** – w rozdziale tym ujęte są wydatki bieżące zaplanowane na zakup energii oraz na konserwację oświetlenia na drogach, których gmina nie jest zarządcą. W ramach wydatków majątkowych na 2017 rok przewidziano doświetlenie kolejnych terenów gminy.

Część wydatków w ramach zadań majątkowych dotyczy przedsięwzięć zgłoszonych do realizacji w ramach **Funduszu Soleckiego**. W ramach funduszu przewidziano zakup 2 lamp solarnych do wsi Rybna oraz 4 lamp solarnych do wsi Karłowice.

- **90019 – Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska** – plan wydatków bieżących dotyczy uiszczania opłat przez gminę za korzystanie ze środowiska.

- **90095 – Pozostała działalność** – zaplanowane wydatki zostaną poniesione na zakup materiałów budowlanych do napraw dokonywanych na budynkach i innych nieruchomościach komunalnych, opłaty za ubezpieczenie obiektów, remonty awaryjne oraz podatek od nieruchomości za mienie gminne (na których prowadzona jest działalność gospodarcza). Zabezpieczono także środki na wynagrodzenia dla osób zatrudnionych na potrzeby prac realizowanych na obiektach komunalnych.

W 2017 roku, w sferze działalności bieżące zabezpieczono również środki na przedsięwzięcia zgłoszone do realizacji w ramach **Funduszu Soleckiego**, tj:

- na zakup kosi spalinowej do Sołectwa Kaniów
- na zakup stojaków na rowery do Sołectwa Rybna
- na zakup namiotu oraz ławek i stołów biesiadnych do Sołectwa Lubienia

W ramach wydatków majątkowych zabezpieczono środki na:

- Zakupy inwestycyjne na potrzeby gospodarki komunalnej
- Zakupy inwestycyjne związane z realizacją zadań publicznych w ramach inicjatyw lokalnych
- na wykonanie witaczy przy wjazdach do sołectwa wsi Karłowice – w ramach **Funduszu Soleckiego**.

921 KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Szczegółowa prognoza wydatków obejmuje obszary:

- **92109 – Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby** – zaplanowane na 2017 rok wydatki bieżące przeznaczone będą przede wszystkim na dotację podmiotową dla Samorządowego Centrum Kultury Turystyki i Rekreacji w Popielowie, która zgodnie ze statutem jednostki, finansować będzie w większości działalność bieżącą tj. na funkcjonowanie orkiestry dętej, na organizację zaplanowanych imprez kulturalnych, festynów, oraz na bieżące utrzymanie placówek w Popielowie i Karłowicach (wynagrodzenia i pochodne pracowników, opał, energia, materiały związane z prowadzeniem placówki, utrzymanie, drobne naprawy i konserwacje sprzętu). W ramach dotacji, jednostka zabezpieczy również bieżącą działalność świetlic wiejskich działających na terenie gminy.

Pozostałe wydatki bieżące poniesione zostaną na energię elektryczną w gminnych domach kultury oraz świetlicach wiejskich oraz na przedsięwzięcia realizowane w ramach **Funduszu Soleckiego**.

W ramach funduszu zaplanowano:

- Sołectwo Popielów - zakup wyposażenia do Domu Kultury w Popielowie
  - Sołectwo Rybna – zakup wyposażenia do Świetlicy Wiejskiej
  - Sołectwo Kurznie – remont podłogi w świetlicy wiejskiej
  - Sołectwo Stare Kolnie – zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej
- Łączne wydatki w ramach Funduszu Soleckiego w omawianym obszarze wyniosą 17 783,99 złotych.

Wydatki majątkowe planuje się przeznaczyć na realizację zadań w formule ZIT Aglomeracji Opolskiej w ramach naboru do Działania Promowanie strategii niskoemisyjnych - Przebudowa obiektów publicznych na terenie Gminy Popielów tj:

- Poprawa efektywności energetycznej w budynku świetlicy wiejskiej w Kaniowie
  - Poprawa efektywności energetycznej w budynku świetlicy wiejskiej w Stobrawie
- Zadania planuje się zrealizować przy dofinansowaniu ze środków RPO WO 2014-2020

- **92116 – Biblioteki** – zaplanowana na 2017 roku dotacja w ramach wydatków bieżących dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Popielowie w całości finansować będzie przede wszystkim działalność statutową bibliotek, w tym wynagrodzenia i pochodne pracowników oraz wydatki bieżące związane są z prowadzeniem gminnych bibliotek (partycypacja w zakupie energii, opału oraz na zakup księgozbiorów do wszystkich oddziałów, czasopism, itp.).

- **92120 – Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami** – zaplanowane na 2016 roku wydatki – bieżące oraz majątkowe dotyczyć będą realizacji zadań w ramach Umowy Partnerskiej w zakresie wspólnej realizacji przedsięwzięcia pn „Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego na obszarze Stobrawskiej Strefy Rehabilitacji i Rekreacji – część południowa”. Gmina Popielów, jako Partner Wiodący wspólnie z Gminą Dobrzeń Wielki, Gminą Murów, Gminą Lubniany oraz 8 parafiami z terenu gmin partnerskich realizować będzie szereg zadań mających na celu odbudowę, konserwację oraz zabezpieczenie zabytków (wpisanych do rejestru zabytków) o znaczeniu strategicznym dla danej gminy.

Zadanie w części dotyczącej Gminy Popielów dotyczyć będzie:

- Odbudowa z zabezpieczeniem zabytkowej stajni i wozowni przyzamkowej w Karłowicach
- Odbudowa mostu stanowiącego element zabytkowego parku w Karłowicach

Wydatki bieżące w projekcie związane są z jego promocją oraz zarządzaniem, natomiast wydatki majątkowe z robotami budowlanymi wraz z kosztami nadzoru inwestorskiego.

Wniosek o przyznanie dofinansowania Gmina Popielów złożyła pod koniec października br. Aktualnie trwa ocena merytoryczna złożonej dokumentacji.

W ramach omawianego obszaru, Gmina Popielów zabezpieczyła także środki na wkład własny zadań realizowanych przez gminne parafie w formie dotacji celowych, przekazanych w trybie określonym w uchwale Nr XXXIX /267/2010 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji z budżetu Gminy Popielów na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

- **92195 – Pozostała działalność** – w związku z koniecznością zabezpieczenia ze środków własnych budżetu realizacji przedsięwzięć zgłoszonych przez mieszkańców gminy w ramach Funduszu Sołeckiego, wydatki bieżące na wspieranie inicjatyw Rad Sołeckich zaplanowano na minimalnym (możliwym do poniesienia) poziomie. Kwota w wysokości 7 150,90 złotych przeznaczona zostanie na wsparcie rzeczowe festynów wiejskich i innych inicjatyw, które będą gwarantowały zaspokajanie zbiorowych potrzeb lokalnej wspólnoty.

Pozostałe środki wydatkowane zostaną w ramach **Funduszu Sołeckiego** na zakup materiałów oraz usług na przedsięwzięcia związane z organizacją spotkań kulturalnych i integracyjnych wpisanych na stałe w kalendarz imprez. Ponadto, w ramach Funduszu – Sołectwo Kaniów planuje opracować monografię o sołectwie, a Sołectwo Stobrawa w ramach wydatków majątkowych planuje zakup urządzenia na plac zabaw.

926 KULTURA FIZYCZNA

- **92601 – Obiekty sportowe** – zaplanowane wydatki majątkowe w większości dotyczą przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Funduszu Sołeckiego:

- Wykonanie studni głębinowej i nawodnienia na boisku wiejskim wraz z naprawą nawierzchni I etap – we wsi Kurznie
- Wykonanie studni głębinowej na boisku wiejskim – we wsi Stobrawa

Pozostałe środki majątkowe zabezpieczono na modernizację gminnych obiektów sportowych

- **92605 - Zadania w zakresie kultury fizycznej** – zaplanowane wydatki bieżące przeznaczone zostaną na dotacje wspierające w 2017 roku zadania z zakresu kultury fizycznej, na które w listopadzie br. zostaną ogłoszone otwarte konkursy ofert:

- Rozwijanie różnych form współzawodnictwa sportowego oraz organizowanie imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych na terenie Gminy Popielów
- Upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć w różnych dyscyplinach sportu

- **92695 – Pozostała działalność** – zaplanowane wydatki majątkowe dotyczą przede wszystkim zadań zgłoszonych do realizacji w ramach Funduszu Sołeckiego. Wszystkie dotyczą zakupu urządzeń siłowni zewnętrznych wraz z montażem. Zapotrzebowania na ten cel zgłosiły Sołectwa: Stare Siołkowice, Lubienia, Kuźnica Katowska, Kaniów oraz Nowe Siołkowice. Łączna planowana wartość zakupów wynosić będzie 57 595,02 złotych.

Wydatki bieżące w tym obszarze zaplanowano na ubezpieczenie zakupionych urządzeń.

6. Wynik budżetu - przychody i rozchody budżetu – stan zadłużenia

W związku z potrzebą zarezerwowania znacząco wyższych na tle lat poprzednich środków z przeznaczeniem na wydatki majątkowe jako skutek realizacji zadań inwestycyjnych przewidzianych do finansowania przy udziale środków z UE w ramach nowej perspektywy 2014-2020, w tym w szczególności budowy kanalizacji, jak też w związku z koncentracją wydatków w 2017 r. na wspólnie realizowane projekty w ramach ZIT AO oraz SSRiR, zakłada się zamknięcie roku budżetowego ujemnym wynikiem

Źródłem finansowania deficytu w wysokości **966 561,00** złotych będą pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu.

W związku z tym, iż prognozowane przychody zostaną zaciągnięte na wkład własny zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, gdzie wysokość prognozowanego dofinansowania przekracza 60% kosztów kwalifikowanych, spłata pożyczek w latach kolejnych zostanie wyłączona z limitu rocznego zgodnie z art. 243 ust. 3a ustawy z dnia 29 sierpnia i finansach publicznych.

6.1. Przychody

Plan przychodów zaplanowano w łącznej wysokości **2 375 659,00** złotych, na który składają się

- spłaty pożyczek, które zostały udzielone gminnym parafiom na wkład własny przedsięwzięć realizowanych ze środków unijnych
- pożyczki z WFOŚiGW w Opolu na wkład własny zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (na budowę kanalizacji oraz budowę stacji uzdatniania wody w Starych Siołkowicach i Kurzniach).
- Kredyt na wkład własny zadań realizowanych ze środków, o których mowa art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych,

W sytuacji wystąpienia na koniec 2016 roku wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, zostanie dokonana korekta w sposobie finansowania zadań inwestycyjnych.

6.2. Rozchody

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 243 wprowadziła począwszy od 2014 roku nowy wskaźnik ostrożnościowy odnoszący się do limitu wydatków jednostek samorządu terytorialnego związanych z obsługą zadłużenia i w konsekwencji pośrednio oddziałujący na wysokość zadłużenia j.s.t.

Konstrukcja nowej normy zakłada, że w danym roku budżetowym relacja wydatków związanych z obsługą zadłużenia (kapitał i odsetki) i udzielonymi poręczeniami i gwarancjami a dochodami nie może być wyższa od relacji pomiędzy różnicą dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i wydatkami bieżącymi a dochodami, obliczanej dla trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy jako średnia arytmetyczna z tych lat. Taka konstrukcja wskaźnika ogranicza ryzyko nadmiernego – w relacji do dochodów i nadwyżki operacyjnej – zadłużania się j.s.t., grożącego utratą zdolności do obsługi zobowiązań dłużnych. Maksymalny poziom wydatków na obsługę zadłużenia w danym roku wyznaczany jest na podstawie danych z trzech lat wstecz.

W świetle tych regulacji maksymalna wysokość wskaźnika obsługi zadłużenia dla Gminy Popielów w relacji do planowanych dochodów ogółem budżetu w 2017 r. wynosić będzie **3,30%**. **Natomiast** dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określonych w art. 243 ustawy, (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń) obliczony w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy oraz warunkowany sytuacją budżetową gminy z lat 2014, 2015 został ustalony na poziomie **9,50%**.

Opracowany na 2017 rok w oparciu o nowe regulacje plan rozchodów budżetu w łącznej wysokości 1 197 400,00 złotych obejmuje raty przypadające do spłaty w roku budżetowym kredytów i pożyczek wynikających z harmonogramów z tytułu umów zawartych w latach ubiegłych.

Ponadto do planu 2017 roku wprowadzono pożyczkę dla Województwa Opolskiego na zapłatę odszkodowań za nabyte z mocy prawa na rzecz Województwa Opolskiego grunty na odcinku położonym na obszarze Gminy Popielów przeznaczone pod inwestycję „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 457 na odcinku: Stare Siołkowice – Chróścice, w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej i drogi gospodarczej” w wysokości stanowiącej wkład unijny przedsięwzięcia realizowanego przez Województwo Opolskie w ramach projektu partnerskiego „Budowa infrastruktury pieszo-rowerowej w powiecie opolskim – etap I”

Powołana pożyczka przyznana Województwu Opolskiemu w 2016 roku, z uwagi na przesunięcie na rok następny procedury wykupu gruntów zostanie wykorzystana dopiero w 2017 roku.

Szczegółowe informacje na temat wysokości planowanego zadłużenia gminy na koniec 2016 roku wraz z wyszczególnieniem rat kredytów i pożyczek z tytułu zawartych już umów znajdują się w materiałach informacyjnych do niniejszego projektu budżetu.

Zakłada się, że stan zadłużenia Gminy Popielów na koniec 2017 r. wynosić będzie **7 910 168,66** złotych, czyli na poziomie porównywalnym ze stanem długu na koniec 2013 r.

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Gmina będzie kontynuowała politykę kontrolowanego przyrostu zadłużenia w celu poprawy zdolności kredytowej dla potrzeb absorpcji środków z budżetu UE w ramach kolejnej perspektywy na lata 2014-2020.

7. Dochody i wydatki związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie odrębnymi ustawami na 2017 r

Plan dochodów i wydatków na przedmiotowe zadania określa załącznik nr 4 do projektu uchwały budżetowej

8. Dochody i wydatki związane z realizacją zadań własnych finansowanych z budżetu państwa na 2017 rok

Plan dochodów i wydatków na przedmiotowe zadania określa załącznik nr 5 do projektu uchwały budżetowej

9. Plany dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programie zwalczania narkomanii na 2017 rok

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. Nr z 2012 poz. 124 ze zm.) środki pozyskane z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu zostaną przeznaczone na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu zwalczania narkomanii. Plany dochodów i wydatków związane z realizacją w/w zadań obrazuje załącznik nr 6 do projektu uchwały budżetowej.

10. Roczny plan wydatków majątkowych na 2017 rok

Wydatki majątkowe w 2017 roku stanowiąc będą **37,25 %** ogółu wydatków, a plan jest wyższy od przyjętego na 2016 rok o 231,58%.

Struktura wydatków majątkowych wg źródeł finansowania przedstawia się następująco:

w złotych				
Plan na 2017 rok	Źródła finansowania zadania			
	środki publiczne budżetu, z tego			
	Przychody budżetu - pożyczki i kredyty	Budżet gminy - własne	Inne źródła pozabudżetowe (budżet państwa, NPPDL, FOG R, FRKF, inne)	Środki o których mowa w art. 5 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finans publ
1	2	3	4	5
14 266 775,92	2 139 861,00	1 532 698,92	-	10 594 216,00

Wyszczególnienie zadań zostało przedstawione w załączniku nr 7 do projektu uchwały budżetowej na 2017 rok, a szczegółowe omówienie przedsięwzięć inwestycyjnych nastąpiło przy omawianiu poszczególnych obszarów planowanych wydatków.

11. Roczny plan wydatków realizowanych ze środków o których mowa w art. 5 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

W załączonym wykazie projektów stanowiącym załącznik nr 8 do projektu uchwały budżetowej przedstawiono wszystkie zadania jakie Gmina Popielów zamierza realizować (rozpocząć) w 2017 roku. Są to zarówno zadania przewidziane do realizacji w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Opolskiej, w Stobrawskiej Strefie Rehabilitacji, jak również inwestycje komplementarne realizowane ze środków PROW 2014-2020 oraz PO RIM 2014-2020. Jak wspomniano wcześniej, w celu zabezpieczenia płynnej realizacji zadań, jeśli nie będzie możliwe zaliczkowanie, po podpisaniu umowy o przyznaniu dofinansowania prognoza dochodów zostanie zastąpiona prognozą przychodów z pożyczek lub kredytów na wyprzedzające finansowanie tych zadań.

12. Zestawienie planowanych dotacji udzielanych z budżetu gminy na 2017 rok

Przedmiotowa tabela z planowanymi dotacjami z budżetu stanowiąca załącznik nr 9 do projektu uchwały budżetowej, w podziale na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych oraz dla jednostek spoza sektora finansów stanowi zbiorcze zestawienie wartości, które szczegółowo przedstawiono przy omawianiu wydatków w poszczególnych obszarach wydatkowania środków z budżetu. Prezentowane wartości są odzwierciedleniem sumy środków planu wydatków bieżących oraz majątkowych określonych w załączniku nr 2 do projektu uchwały budżetowej.

13. Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego na 2017 rok

Zbiorczy wykaz przedsięwzięć realizowanych w ramach Funduszu Sołeckiego stanowi załącznik nr 10 do projektu uchwały budżetowej. Zaplanowane przedsięwzięcia przedstawione w podziale na zadania bieżące oraz majątkowe. Każde z zaplanowanych wydatków zawiera się w poszczególnych kategoriach wydatkowych wyszczególnionych w załączniku nr do projektu.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 lutego 2014 r o Funduszu Sołeckim (Dz. U z 2014 roku poz. 301) oraz Uchwałą Nr XV/105/2016 Rady Gminy Popielów z dnia 31 marca 2016 roku w sprawie wyodrębnienia w budżecie Gminy Popielów środków stanowiących Fundusz Sołecki, jednostki pomocnicze Gminy Popielów zostały poinformowane o wysokości przypadających danemu sołectwu środków na 2017 roku w ramach, którego mogą realizować zgłoszone przedsięwzięcia. Łączna wartość planowanego odpisu wyniosła 216 730,55 złotych.

Do 30 września 2016 roku 11 jednostek pomocniczych złożyło wnioski w formie Uchwały Zebrania Wiejskiego o uwzględnienie w budżecie Gminy Popielów na 2017 przedsięwzięć w ramach środków funduszu sołeckiego. Łączna wartość przyjętych do realizacji zadań wyniosła łącznie: **207 593,70** złotych, z tego na działalność bieżącą zostanie wydatkowanych 84 113,32 złotych, a na majątkową 123 480,38 złotych.

Wszystkie zgłoszone zadania wypełniają warunki wynikające z ustawy o funduszu sołeckim i ustawy o samorządzie gminnym oraz są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Szczegółowe omówienie przedsięwzięć nastąpiło przy prezentacji poszczególnych obszarów działalności Gminy Popielów.